

2007–2013 M. PROGRAMA „EUROPA PILIEČIAMS“

PROGRAMOS VADOVAS

Redakcija galioja nuo 2013 m. sausio mėn.

Komunikacijos generalinis direktoratas

http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

TURINYS

ĮSPĖJIMAS	4
PIRMA DALIS. BENDROJI INFORMACIJA	5
I SKYRIUS. ĮVADAS	5
I.1. Įvadinė informacija	5
I.2. Programos vadovo paskirtis	5
I.3. Bendrieji ir specialieji programos „Europa piliečiams“ tikslai	6
I.4. Programos „Europa piliečiams“ prioritetai	7
I.5. Programos „Europa piliečiams“ struktūra	8
I.6. Programos „Europa piliečiams“ valdymas	10
I.7. Bendras programos biudžetas	11
I.8. 2011–2013 m. kalendorius ir atrankos rezultatų paskelbimas	12
I.9. Į ką kreiptis	13
II SKYRIUS. PARAIŠKŲ TEIKIMO IR ATRANKOS TVARKA	14
II.1. Paraiškų teikimo tvarka	14
II.1.1. Dotacijos paraiškos elektroninė forma (e. forma)	14
II.1.2. Papildomi dokumentai, kuriuos reikia atsiųsti TIK paprašius EACEA	14
II.2. Atrankos tvarka	16
II.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai.....	16
A. Pareiškėjas ir partneriai	17
A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis.....	17
A.1.1. Teisinis statusas	17
A.1.2. Įsteigti vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių	17
A.1.3. Organizacijos pobūdis	17
A.2. Partnerių skaičius	17
B. Projekto pobūdis ir mastas.....	17
B.1. Dalyvių skaičius	17
B.2. Biudžetas	17
B.3. Veiklos vieta ir veiklos sričių skaičius	17
B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis arba projekto trukmė	17
C. Paraiška:.....	18
C.1. Oficiali paraiškos forma	18
C.2. Terminas	18
C.3. Oficiali kalba	18
II.2.2. Atmetimo kriterijai	18
II.2.3. Atrankos kriterijai.....	19
II.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai	20
II.3. Konsultavimasis su Programos komitetu ir Europos Parlamentu	22
II.4. Dotacijos skyrimas	22
III SKYRIUS. FINANSINĖS IR SUTARČIŲ SĄLYGOS	23
III.1. Bendrosios finansinės ir sutarčių sąlygos	23
III.1.1. Dotacijos dydis.....	23
III.1.2. Bendras finansavimas.....	23

III.1.3. Sprendimas dėl dotacijos skyrimo ir dotacijos sutartis	23
III.1.4. Prievolės pagal sprendimą dėl dotacijos skyrimo ir dotacijos sutartį	24
III.1.5. Subranga ir pirkimo sutarčių sudarymas	24
III.1.6. Garantija	24
III.1.7. Auditas	25
III.1.8. Atsakomybė už rezultatus, jų panaudojimas	25
III.1.9. Matomumas ir viešumas.....	25
III.1.10. Rezultatų vertės didinimas ir sklaida	26
III.1.11. Duomenų apsauga	26
III.1.12. Teisinė bazė.....	27
III.2. Finansinės ir sutarčių sąlygos (taikomos projektų dotacijoms)	29
III.2.1. Draudimas skirti dotaciją atgaline data	29
III.2.2. Draudimas teikti dvigubą finansavimą.....	29
III.2.3. Draudimas siekti pelno.....	29
III.2.4. Terminų laikymasis	29
III.2.5. Dotacijos apskaičiavimas	30
III.2.5.1. Vienodo dydžio finansavimas	30
III.2.5.2. Finansavimas pagal biudžetą.....	30
III.2.6. Mokėjimo tvarka	32
III.2.6.1. Išankstinis finansavimas.....	32
III.2.6.2. Galutinis mokėjimas	33
ANTRA DALIS. PROGRAMOS VEIKSMŲ SPECIFIKA.....	35
IV SKYRIUS. PROJEKTŲ DOTACIJOS.....	35
Pirmasis veiksmas „Aktyvių piliečių Europa“	35
IV.1. 1.1 priemonė „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“	35
IV.2. 1.2 priemonė „Susigiminiavusių miestų tinklai“	38
IV.3. 2.1 priemonė „Piliečių projektai“	41
IV.4. 2.2 priemonė „Remiamosios priemonės“	44
Antrasis veiksmas „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“	46
IV.5. 3 priemonė „Parama pilietinės visuomenės organizacijų vykdomiems projektams“	46
Ketvirtasis veiksmas „Gyva Europos atmintis“	49
IV.6. Gyva Europos atmintis	49
I PRIEDAS. ŽODYNĖLIS	53
II PRIEDAS. REIKALAVIMŲ ATITIKIMO KRITERIJŲ LENTELE	58
III PRIEDAS. VIENODO DYDŽIO ĮKAINIAI, taikomi pagal 1.1 priemonę	60
IV PRIEDAS. VIENODO DYDŽIO ĮKAINIAI, taikomi pagal Pirmojo veiksmo 2 priemonę, Antrojo veiksmo 3 priemonę ir Ketvirtąjį veiksma	61

ĮSPĖJIMAS

Atkreipiame dėmesį, kad agentūros standartinės dotacijos sutartys ir standartiniai sprendimai dėl dotacijos šiuo metu peržiūrimi, nes 2013 m. sausio 1 d. įsigalios naujasis Finansinis reglamentas ir jo taikymo taisyklės. Dėl šios priežasties jie nepridedami prie šio kvietimų teikti pasiūlymus (programos) vadovo. Agentūra pasistengs kuo greičiau ir, bet kuriuo atveju, likus pakankamai laiko iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, paskelbti su šiuo kvietimų teikti pasiūlymus (programos) vadovu susijusių dotacijos sutarčių ir sprendimų dėl dotacijos projektus.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad kiti jums pateikti naudotis dokumentai jau peržiūrėti atsižvelgiant į naujas nuostatas. Vis dėlto agentūra pasilieka teisę, patvirtinus galutinį Finansinio reglamento ir jo taikymo taisyklių tekstą, keisti šiuos dokumentus arba į juos įtraukti tam tikrą informaciją. Tokiu atveju apie pokyčius bus paskelbta likus pakankamai laiko iki termino pabaigos.

PIRMA DALIS. BENDROJI INFORMACIJA

I SKYRIUS. ĮVADAS

I.1. Įvadinė informacija

2009 m. pabaigoje patvirtinta Lisabonos sutartimi įnešta tam tikrų svarbių Europos pilietiškumo koncepcijos pokyčių. Ir Europos Sąjungos sutartyje, ir Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo įtvirtinti ES demokratiniai principai, nustatytos Europos Sąjungos piliečių teisės, išdėstyti pagrindiniai metodai, kaip įtraukti piliečius ir jų asociacijas į Europos politikos darbotvarkės kūrimo procesą. Tokios sritys kaip: i) piliečių poreikių raiška ir priemonės, kurias būtina sukurti, kad šie poreikiai būtų patenkinti, ii) demokratinės sistemos atvirumas sudarant piliečiams galimybę joje dalyvauti, ir iii) žmonių teisės bei žinojimas apie šias teises yra glaudžiai susijusios. Norint sukurti ilgalaikį atsakomybės jausmą ir pojūtį, kad esame Europos Sąjungos dalis, visas tris sritis reikia puoselėti vienodai ir tinkamomis priemonėmis.

Kadangi Europos pilietiškumas yra svarbus veiksnys stiprinant ir saugant Europos integracijos procesą, Europos Komisija ir toliau skatina Europos piliečius būti aktyviais visose savo bendruomenės gyvenimo srityse, kad taip galėtų dalyvauti kuriant dar vieningesnę Europą.

2006 m. gruodžio 12 d. Sprendimu Nr. 1904/2006/EB Europos Parlamentas ir Taryba patvirtino programą „Europa piliečiams“ 2007–2013 m. laikotarpiui – taip sukurtas teisinis pagrindas remti įvairią veiklą ir įvairių organizacijų, propaguojančių „aktyvų Europos pilietiškumą“, taigi ir piliečių bei pilietinės visuomenės organizacijų (toliau – PVO) dalyvavimą Europos integracijos procese.

I.2. Programos vadovo paskirtis

Šio Programos vadovo paskirtis – padėti visiems, norintiems rengti projektus arba prašyti finansinės paramos pagal programą „Europa piliečiams“ (2007–2013 m.). Vadovas padės suprasti Programos tikslus ir veiklos sritis, taigi veiklos, kuriai gali būti suteikta parama, pobūdį.

Jame pateikta išsami informacija apie tai, ko reikia norint kreiptis dėl paramos ir kokia parama gali būti suteikta. Šiame Programos vadove pateikta tokia informacija:

- išsami informacija apie finansavimo pagal programą „Europa piliečiams“ galimybes: nurodytos svarbiausios paraiškų skirti finansavimą teikimo sąlygos, paaiškinta atrankos procedūros tvarka ir bendros taisyklės, taikomos toms ES dotacijų paraiškoms, kurios šios procedūros pabaigoje yra atrenkamos;
- siekiant pastovumo ir aiškumo pateiktas paraiškų teikimo ir vertinimo kalendorius, kuris galios visą Programos laikotarpį. Jis padės organizacijoms, norinčioms įgyvendinti tam tikrą veiklą pagal šią Programą, parengti veiksmingesnius ir ilgesnio laikotarpio veiklos planus;
- išsamiai ir nekeičiamai išaiškinti visi reikalavimai, kuriuos turi atitikti kiekvieno pobūdžio projektas;
- pateiktas programos „Europa piliečiams“ sąvokų ir apibrėžčių išaiškinimas (žr. [I PRIEDĄ, p. 53](#)).

Tačiau šis Vadovas bus taikomas tik jeigu:

- Komisija patvirtins programos „Europa piliečiams“ metinę Programos komiteto pateiktą darbo programą;
- Europos Parlamentas ir Taryba Europos Sąjungos metiniame biudžete patvirtins programai „Europa piliečiams“ reikalingą finansavimą.

Visas formas ir dokumentus, kurių reikia norint kreiptis dėl finansavimo, galima atsisiųsti iš interneto svetainių, kurių adresai nurodyti II.1 dalyje „Paraiškų teikimo tvarka“, kad pareiškėjams būtų lengva juos rasti ([žr. p. 14](#)).

I.3. Bendrieji ir specialieji programos „Europa piliečiams“ tikslai

Bendrasis tikslas – padėti:

- suteikti piliečiams galimybę veikti kartu ir dalyvauti kuriant glaudesnę, demokratinę bei į pasaulį orientuotą ir kultūrų įvairovės pagrindu suvienytą bei praturtintą Europą, taip plėtojant Europos Sąjungos pilietiškumą;
- ugdyti Europos identiteto jausmą, paremtą bendromis vertybėmis, istorija ir kultūra;
- skatinti piliečių priklausymo Europos Sąjungai jausmą;
- pagerinti Europos piliečių toleranciją ir tarpusavio supratimą, gerbiant ir skatinant kultūrų ir kalbų įvairovę, kartu prisidedant prie kultūrų dialogo.

Šių specialiųjų tikslų būtina siekti tarpvalstybiniu lygmeniu:

- suburti vietos bendruomenių narius iš visos Europos, kad jie galėtų dalytis ir keistis patirtimi, nuomonėmis ir vertybėmis, mokytis iš istorijos ir kurti ateitį;
- skatinti veiksmus, diskusijas ir svarstymus Europos pilietiškumo ir demokratijos, bendrų vertybių, bendros istorijos ir kultūros klausimais, bendradarbiaujant pilietinės visuomenės organizacijoms Europos mastu;
- priartinti Europą prie jos piliečių propaguojant Europos vertybes bei pasiekimus ir kartu išsaugoti praeities atmintį;
- skatinti visų dalyvaujančių šalių piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų sąveiką, prisidedant prie kultūrų dialogo ir pabrėžiant Europos įvairovę bei vienovę, ypač daug dėmesio skiriant veiklai, kuria siekiama plėtoti Europos Sąjungos valstybių narių, įstojusių iki 2004 m. balandžio 30 d., ir valstybių narių, įstojusių po šios datos, piliečių glaudesnius ryšius.

I.4. Programos „Europa piliečiams“ prioritetai

Pagal šią programą prioritetinėmis laikomos tam tikros temos, kurios yra ypač aktualios kuriant aktyvų Europos pilietiškumą. Dėmesys tokioms temoms skatins projektų, skirtų toms pačioms problemoms spręsti, sąveiką ir užtikrins didesnę remiamos veiklos bei apskritai visos programos matomumą ir poveikį. Įgyvendinant veiklą pagal šias temas pareiškėjams patariama spręsti problemas žvelgiant iš platesnės – ne vien nacionalinės, bet Europos lygmens – perspektyvos ir (arba) lyginant įvairias nacionalines perspektyvas. Ši tarpvalstybinį matmenį, jei įmanoma, turėtų papildyti vietos matmuo.

Pareiškėjams pagal šią programą patariama **projektus skirti bent vienam Programos prioritetui**.

Pareiškėjams taip pat patariama atsižvelgti į horizontalius klausimus, kaip antai: lyčių lygybė, nediskriminavimas. Todėl programa turėtų būti atvira visiems Europos piliečiams, įskaitant teisėtus gyventojus, be jokios diskriminacijos lyties pagrindu, rasinės ar etninės kilmės, religijos arba įsitikinimų, neįgalumo, amžiaus ir seksualinės orientacijos.

Prioritetai

Žr. EACEA interneto svetainėje:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/programme/priority_themes_en.php.

I.5. Programos „Europa piliečiams“ struktūra

Programa įgyvendinama keturiose veiksmų srityse:

- 1 veiksmas: Aktyvių piliečių Europa (miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai, susigiminiavusių miestų tinklai, piliečių projektai, remiamosios priemonės);
- 2 veiksmas: Aktyvi Europos pilietinė visuomenė (parama pilietinės visuomenės organizacijų (PVO) vykdomiems projektams ir struktūrinė parama ekspertų grupėms bei PVO);
- 3 veiksmas: Kartu Europos labui (informaciniai renginiai, tyrimai, informavimo ir informacijos sklaidos priemonės);
- 4 veiksmas: Gyva Europos atmintis.

Dotacijos trečiajam veiksmui įgyvendinti neskiriamos, taigi šis Vadovas trečiajam veiksmui netaikomas.

Kad būtų pasiekti programos „Europa piliečiams“ tikslai, programoje siūloma įgyvendinti skirtingų sričių veiklą, kuriai skiriamos dviejų rūšių dotacijos:

A. PROJEKTŲ DOTACIJOS – projektai yra veikla, vykdoma tam tikrą laikotarpį, per kurį įgyvendinama veikla konkrečiose siūlomose srityse.

B. VEIKLOS DOTACIJOS – veiklos dotacijos¹ skiriasi nuo projektų dotacijų, nes tai yra finansinė parama išlaidoms, kurios yra reikalingos tam, kad organizacija galėtų tinkamai atlikti savo įprastą ir nuolatinę veiklą, kaip antai: personalo, vidaus susitikimų, leidinių, informacijos rengimo ir sklaidos, kelionių įgyvendinant darbo programą, nuomos, nusidėvėjimo ir kitoms išlaidoms, susijusioms su organizacijos darbo programa, padengti.

Toliau glaustai apibūdinami įvairūs veiksmai ir priemonės:

Pirmasis veiksmas „Aktyvių piliečių Europa“

„Aktyvių piliečių Europa“ tikslas – suburti visos Europos vietos bendruomenių atstovus, kad jie galėtų keistis patirtimi, nuomone ir vertybėmis, mokytis iš istorijos ir kurti ateitį. Jis skirtas skatinti susitikimus, keitimąsi patirtimi ir debatus tarp įvairių šalių Europos piliečių ir pasitelkiant įvairias priemones:

1 priemonė „Miestų giminiavimas“

Ši priemonė skirta remti veiklą, kurią sudaro arba kuria skatinamas tiesioginis Europos piliečių bendradarbiavimas jiems dalyvaujant miestų giminiavimosi veikloje ir skatinamas susigiminiavusių miestų tinklų kūrimas. Todėl pagal šią priemonę galima šių dviejų rūšių veikla: **1.1 priemonė „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“** (žr. p. 35)

¹ Pagal šį veiksma dotacijos skiriamos po specialaus kvietimo teikti pasiūlymus, apie kurį skelbiama interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2013/call_action2_1_12_en.php.

ir **1.2 priemonė „Susigiminiavusių miestų tinklai“** (žr. p. 38). *Susigiminiavusių miestų* sąvoką reikia suprasti plačiąja prasme – tai miestai, kurie yra pasirašę arba įsipareigoję pasirašyti giminiavimosi susitarimus, taip pat miestai, kurie naudojami kitomis partnerystės formomis bendradarbiavimui ir kultūrinėms sąsajoms stiprinti.

2 priemonė „Piliečių projektai ir remiamosios priemonės“

Pagal **2.1 priemonę „Piliečių projektai“** (žr. p. 41) galima remti įvairius tarpvalstybinio ir tarpsektorinio pobūdžio projektus, kuriuose tiesiogiai dalyvauja piliečiai. Tokie projektai bendrai veiklai ar diskusijoms apie bendrai rūpimus Europos klausimus vietos ar Europos lygmeniu turėtų suburti piliečius iš įvairių sluoksnių. Piliečių dalyvavimui skatinti reikėtų taikyti naujoviškus metodus.

Norint plėtoti ir stiprinti visus programos veiksmus, taip pat svarbu plėtoti remiamąsias priemones – pagal **2.2 priemonę „Remiamosios priemonės“** (žr. p. 44) – kad būtų galima keistis geriausia praktika, sutelkti įvairių suinteresuotųjų subjektų patirtį skatinat aktyvų Europos pilietiškumą.

Antrasis veiksmas „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“

3 priemonė „Parama pilietinės visuomenės organizacijų vykdomiems projektams“

Šios priemonės tikslas – remti įvairių programoje dalyvaujančių šalių pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimą vykdant tam tikrus projektus programos tikslus ir prioritetus atitinkančiose srityse. Tokiuose projektuose gali dalyvauti įvairios – vietos, regiono, valstybės ar Europos lygmens – organizacijos ([žr. p. 46](#)).

Ketvirtasis veiksmas – Gyva Europos atmintis

Šio veiksmo tikslas – pagerbti nacizmo ir stalinizmo aukų atminimą (žr. p. 49).

I.6. Programos „Europa piliečiams“ valdymas

Europos Komisija

Galutinė atsakomybė už sklandų programos „Europos piliečiams“ įgyvendinimą tenka Europos Komisijos Komunikacijos generaliniam direktoratui. Konsultuodamasis su Programos komitetu, jis valdo biudžetą, nustato programos prioritetus, tikslus ir kriterijus per visą programos laikotarpį. Be to, Europos lygmeniu jis orientuoja, stebi ir vertina bendrą programos įgyvendinimą bei tolesnius veiksmus. Europos Komisijai atstovauja Vykdomoji įstaiga.

Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga

Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA), įsteigta 2005 m. sausio 14 d., atsako už visų programos „Europa piliečiams“ veiksmų įgyvendinimą, išskyrus tą trečiojo veiksmo dalį, kurią tiesiogiai įgyvendina Komunikacijos generalinis direktoratas. EACEA yra atsakinga už šių projektų įgyvendinimą visais jų etapais, be kitų dalykų, už kvietimų tiekti pasiūlymus rengimą, projektų atranką ir sprendimų ir (arba) sutarčių dėl projektų pasirašymą, projektų finansinį valdymą, stebėseną, ryšių su paramos gavėjais palaikymą ir patikras vietoje.

Programos „Europa piliečiams“ centrai

Kad informacija apie programą „Europa piliečiams“ lengviau pasiektų visus, kam ši programa aktuali, Europos Komisija įkūrė *programos „Europa piliečiams“ centrus*. Šių nacionalinių struktūrų funkcijos yra užtikrinti, kad apie programos įgyvendinimą, veiklą ir finansavimo galimybes plačiajai visuomenei būtų teikiama tikslinga, veiksminga, suprantama praktinė informacija. Nuo 2008 m. daugelis valstybių narių šias koordinavimo struktūras įsteigė tam, kad galėtų bendradarbiauti su Komisija ir skleisti informaciją savo viduje. Programos „Europa piliečiams“ centrų sąrašas skelbiamas interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Valstybės narės ir kitos dalyvaujančios šalys

ES valstybės narės įgyvendinant programą „Europa piliečiams“ veikia visų pirma per Programos komitetą, į kurį skiria savo atstovus. Su Programos komitetu oficialiai konsultuojamasi įvairiais programos įgyvendinimo klausimais, pavyzdžiui, dėl siūlomo metinio darbo plano, atrankos kriterijų ir tvarkos, bendro įvairių veiksmų santykio ir t. t. Kitos programoje dalyvaujančios šalys taip pat dalyvauja Programos komiteto darbe kaip stebėtojos be balsavimo teisės.

I.7. Bendras programos biudžetas

Bendras septynerių metų (2007–2013 m.) programos biudžetas yra **215 mln. EUR**. Metinis biudžetas priklauso nuo biudžetą valdančių institucijų sprendimo. Toliau nurodytoje interneto svetainėje skelbiami atskiri biudžeto priėmimo etapai. Ši programa finansuojama pagal biudžeto **16 05 01** eilutę:

http://ec.europa.eu/budget/documents/2011_en.htm?submenuheader=2.

Programos sukūrimo sprendime nurodyta, kad visos Programos biudžetas įvairiems jos veiksmams 2007–2013 m. laikotarpiu turėtų būti paskirstytas tokiomis dalimis:

Pirmajam veiksmui „Aktyvių piliečių Europa“: ne mažiau kaip 45 proc.

Antrajam veiksmui „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“: apie 31 proc.

Trečiajam veiksmui „Kartu Europos labui“: apie 10 proc.

Ketvirtajam veiksmui „Gyva Europos atmintis“: apie 4 proc.

Likusieji asignavimai skiriami bendroms, administracinėms ir techninėms programos išlaidoms padengti.

I.8. 2011–2013 m. laikotarpio kalendorius ir atrankos rezultatų paskelbimas

Nustatyti tokie paraiškų teikimo terminai:

Pirmasis veiksmas „Aktyvių piliečių Europa“

Priemonė	Paraiškos pateikimo terminas*	Reikalavimus atitinkantis laikotarpis: projektai privalo būti pradėti vykdyti šiuo laikotarpiu
1.1 priemonė „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“		
1 etapas	Vasario 1 d.	Tų pačių kaip termino metų birželio 1 d. – po termino einančių metų vasario 28 d.
2 etapas	Birželio 1 d.	Tų pačių metų kaip termino metų spalio 1 d. – po termino einančių metų birželio 30 d.
3 etapas	Rugsėjo 1 d.	Po termino einančių metų sausio 1 d.–rugsėjo 30 d.
1.2 priemonė „Susigiminiavusių miestų tinklai“		
1 etapas	Vasario 1 d.	Tų pačių kaip termino metų birželio 1 d.–gruodžio 30 d.
2 etapas	Rugsėjo 1 d.	Po termino einančių metų sausio 1 d.–gegužės 30 d.
2.1 priemonė „Piliečių projektai“		
	Birželio 1 d.	Tų pačių kaip termino metų gruodžio 1 d. – po termino einančių metų gegužės 31 d.
2.2 priemonė „Remiamosios priemonės“		
	Birželio 1 d.	Tų pačių kaip termino metų gruodžio 1 d. – po termino einančių metų gegužės 31 d.

Antrasis veiksmas „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“

Priemonė	Paraiškos pateikimo terminas	Reikalavimus atitinkantis laikotarpis: projektai privalo būti pradėti vykdyti šiuo laikotarpiu
3 priemonė „Pilietinės visuomenės organizacijų vykdomi projektai“	Vasario 1 d.	Tų pačių kaip termino metų rugpjūčio 1 d. – po termino einančių metų sausio 31 d.

Ketvirtasis veiksmas „Gyva Europos atmintis“

Paraiškų pateikimo terminas	Reikalavimus atitinkantis laikotarpis: projektai privalo būti pradėti vykdyti šiuo laikotarpiu
Birželio 1 d.	Tų pačių kaip termino metų gruodžio 1 d. – po termino einančių metų gegužės 31 d.

*Paraiškos turi būti pateiktos iki paskutinės paraiškų pateikimo dienos **12.00 val. (vidurdienio Briuselio laiku)**. Jeigu paraiškų pateikimo terminas yra savaitgalio diena, termino diena laikoma pirma darbo diena po savaitgalio.

Atrankos rezultatų paskelbimas

Pareiškėjams iš esmės turėtų būti pranešta apie atrankos rezultatus ketvirtą mėnesį nuo paraiškos pateikimo termino pabaigos. Atrinktų projektų sąrašas bus paskelbtas interneto svetainėje

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/results_compendia/results_en.php.

Pareiškėjams, kurių paraiškos nebuvo atrinktos, bus pranešta raštu.

Svarbu atminti, kad per laikotarpį nuo paraiškų pateikimo termino pabaigos iki atrankos rezultatų paskelbimo vyksta tokios procedūros:

- paraiškų vertinimas ir atranka;
- tik dėl projektų, teikiamų pagal Pirmojo veiksmo 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“ *Programos komitete* ir Europos Parlamente vyksta konsultacijų procedūra, kuri trunka ne trumpiau kaip šešias savaites (išsamesnė informacija apie *konsultacijų procedūrą* pateikta [II.3 skyriuje, p. 22](#));
- sprendimo dėl atrankos priėmimas.

Tik tada, kai baigiamos šios procedūros, pareiškėjus galima informuoti apie atrankos proceso rezultatus.

I.9. Į ką kreiptis

Programos „Europa piliečiams“ centrai

Pareiškėjai gali kreiptis į programos „Europa piliečiams“ centrus – nacionalines struktūras, atsakingas už praktinės informacijos apie programos „Europa piliečiams“ įgyvendinimą sklaidą savo šalyse. Kaip kreiptis į programos „Europa piliečiams“ centrus, nurodyta interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

EACEA - Unit P7 Citizenship

Avenue du Bourget, 1 (BOUR 01/04A)

B-1140 Brussels - Belgium

Faks.+32 2 296 23 89; http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

Dėl pirmojo veiksmo

1.1 priemonės „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ ir 1.2 priemonės „Susigiminiavusių miestų tinklai“: eacea-p7@ec.europa.eu

2.1 priemonės „Piliečių projektai“ ir 2.2 priemonės „Remiamosios priemonės“:
eacea-p7-citizensprojects@ec.europa.eu

Dėl antrojo veiksmo

3 priemonės „Parama PVO vykdomiems projektams“: eacea-p7-civilsociety@ec.europa.eu

Dėl ketvirtojo veiksmo „Gyva Europos atmintis“: eacea-p7-remembrance@ec.europa.eu

II SKYRIUS. PARAIŠKŲ TEIKIMO IR ATRANKOS TVARKA

II.1. Paraiškų teikimo tvarka

II.1.1. Dotacijos paraiškos elektroninė forma (e. forma)

Visoms priemonėms sukurta elektroninė paraiškų sistema. Projektų pasiūlymai turi būti teikiami užpildant šiuo metu galiojančią dotacijos paraiškos elektroninę formą (e. formą) – ją galima rasti EACEA interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1.

Atspausdintos, atsiųstos paštu, faksu arba elektroniniu paštu paraiškos NEBUS toliau vertinamos.

Atsisiuntę e. formą, privalote užpildyti visus duomenų laukus. Taip pat turite užpildyti ir prie e. formos pridėti dokumentus, kurie sudaro neatskiriamą paraiškos dalį:

teikiant paraiškas pagal visus veiksmus – garbės deklaraciją;

pagal Pirmojo veiksmo 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ ir 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“ – juridinio asmens formą ir finansinės informacijos formą (PDF formatu);

naudojant oficialias formas, pateiktas interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Sėkmingai pateikta paraiška TURI turėti pateikimo numerį, kuris įrašomas automatiškai, kai paraiška pateikiama.

Agentūrai NEREIKIA paštu SIŪSTI e. formos ir pridedamų dokumentų KOPIJŲ.

Daugiau informacijos apie paraiškų teikimo tvarką rasite mūsų interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

II.1.2. Papildomi dokumentai, kuriuos reikia atsiųsti TIK EACEA paprašius

EACEA gali paprašyti pateikti šiuos dokumentus:

TIK teikiant paraiškas pagal Pirmojo veiksmo 1.1 ir 1.2 priemones:

- įrodymą, kad jūsų organizacija veikia vienos ar daugiau vietos valdžios institucijų vardu (taikoma tik pelno nesiekiančioms organizacijoms ir giminiavimosi komitetams, teikiantiems paraiškas pagal 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ ir 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“).

Teikiant paraiškas pagal visus veiksmus:

- sąrašą, kuriame būtų nurodytas paraiškos pateikimo numeris ir išvardyti Vykdomajai įstaigai išsiųsti priedai;

- juridinio asmens formą (pareiškėjai atitinkamas formas gali rasti interneto svetainėje http://ec.europa.eu/budget/execution/legal_entities_en.htm);
- oficialaus PVM dokumento kopiją, jei jūsų organizacija yra registruota PVM mokėtoja;
- nutarimo, įstatymo, potvarkio arba sprendimo, pagal kurį įsteigta atitinkama organizacija, kopiją (šis reikalavimas taikomas tik ne pelno organizacijoms ir giminiavimosi komitetams);
- finansinės informacijos formą, kuri turi būti tinkamai užpildyta ir patvirtinta banko, geriausiai kartu su naujausia banko ataskaita (atitinkama finansinės informacijos forma kiekvienai šaliai pateikiama interneto svetainėje http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm);
- finansinių galimybių forma: šis reikalavimas taikomas tik ne pelno organizacijoms, jeigu prašomos dotacijos suma yra **didesnė kaip 60 000 EUR**. Tokiu atveju prie tinkamai užpildytos finansinių galimybių formos turi būti pridėtos organizacijos paskutinių metų, kurių sąskaitos uždarytos, pelno ir nuostolio bei balanso ataskaitos (jos negali būti senesnės kaip 18 mėnesių) (reikalavimas taikomas visoms priemonėms, išskyrus 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“).

Oficialios šių dokumentų formos taip pat skelbiamos interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

II.2. Atrankos tvarka

Europos Sąjungos dotacijos skiriamos laikantis skaidrumo, lygių galimybių ir nediskriminavimo principų. Taigi siekiant užtikrinti skaidrumą ir lygias galimybes nustatomi specialūs kriterijai. Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

II.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Bus tikrinama, ar paraiškos visapusiškai atitinka nustatytus reikalavimus. Jei projektas neatitiks šių kriterijų, jis bus atmetas ir toliau nebus vertinamas.

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ ([žr. II PRIEDA, p. 58](#)).

Pasiūlymai vertinami, siekiant įsitikinti, ar jie visapusiškai atitinka reikalavimų atitikimo kriterijus, kurie yra bendri visoms programos *priemonėms* (žr. toliau aptartus reikalavimų atitikimo kriterijus), taip pat specialiuosius reikalavimų atitikimo kriterijus, taikomus kiekvienai priemonei (žr. specialiuosius reikalavimų atitikimo kriterijus, aptartus antroje Programos vadovo dalyje „Programos veiksmų specifika“).

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas

Pareiškėjai ir partneriai turi būti viešosios institucijos arba ne pelno organizacijos, turinčios tam tikrą juridinio asmens statusą, atsižvelgiant į priemonę.

A.1.2. Įsteigti vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių

Pareiškėjai ir partneriai turi būti įsteigti vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių.

- **Programoje dalyvaujančios šalys (reikalavimus atitinkančios šalys)**

Programoje gali dalyvauti šios Europos Sąjungos valstybės narės: Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Vengrija, Vokietija, Švedija. Kroatija, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Albanija, Juodkalnija, Serbija bei Bosnija ir Hercegovina yra šalys, kurios prisijungė prie programos, todėl gali visateisiškai dalyvauti visuose programos veiksmuose.

- **Šalys, potencialios programos dalyvės**

Programoje taip pat greičiausiai galės dalyvauti kitos šalys, t. y. ELPA valstybės, kurios yra EEE susitarimo narės² (Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija), šalis kandidatė (Turkija) ir Kosovas pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244, jeigu įvykdys tam tikrus teisinius ir finansinius įsipareigojimus (t. y. pasirašys susitarimo memorandumą, kuriame atitinkamai ir išsamiai aptartas jų dalyvavimas programoje). Daugiau informacijos apie pokyčius, susijusius su šių valstybių dalyvavimu programoje pateikta interneto svetainėje http://ec.europa.eu/citizenship/focus/focus14_en.htm.

A.1.3. Organizacijos pobūdis (specialusis reikalavimų atitikimo kriterijus, jo taikymas priklauso nuo priemonės, išsamiau tai aptarta antroje Programos vadovo dalyje „Programos veiksmų specifika“).

A.2. Partnerių skaičius (specialusis reikalavimų atitikimo kriterijus, jo taikymas priklauso nuo priemonės, išsamiau tai aptarta antroje Programos vadovo dalyje „Programos veiksmų specifika“).

B. Projekto pobūdis ir mastas

Tai specialusis reikalavimų atitikimo kriterijus, jo taikymas priklauso nuo priemonės, išsamiau tai aptarta antroje Programos vadovo dalyje „Programos veiksmų specifika“.

B.1. Dalyvių skaičius

B.2. Biudžetas

B.3. Veiklos vieta ir veiklos sričių skaičius

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis arba projekto trukmė

² Europos ekonominė erdvė.

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

Projekto pasiūlymas atitinka reikalavimus, jeigu pateikiamas užpildant šiuo metu taikomą elektroninę formą (e. formą), ji paskelbta EACEA interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/eforms/index_en.php#1. **Spausdintos, atsiųstos paštu, faksu arba e. paštu paraiškos NEBUS priimamos ir toliau vertinamos.** Išsamesnė informacija apie tai pateikta II.1 skyriuje „Paraiškų teikimo tvarka“ ([žr. p. 14](#)).

Informacija apie tai, kokius priedus reikia užpildyti, taip pat pateikta II.1 skyriuje „Paraiškų teikimo tvarka“ ([žr. p. 14](#)).

C.2. Terminas

Projektų pasiūlymai turi būti pateikti laikantis nurodytų terminų, projektai turi būti pradėti įgyvendinti per atitinkamą reikalavimus atitinkantį laikotarpį (žr. I.8 skyrių „Kalendorius“, [p. 12](#)).

C.3. Oficiali kalba

Oficiali paraiškos forma (e. forma) turi būti užpildyta viena iš oficialių ES kalbų, išvardytų interneto svetainėje http://europa.eu/abc/european_countries/languages/index_en.htm.

II.2.2. Atmetimo kriterijai

Pareiškėjai privalo patvirtinti, kad nėra patekę nei į vieną iš Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento³ 93 ir 94 straipsniuose bei 96 straipsnio 2 dalyje nurodytų toliau išvardytų situacijų.

Pareiškėjams neleidžiama dalyvauti programoje „Europa piliečiams“, jei jie yra patekę į kuria nors iš toliau išvardytų situacijų:

- yra bankrutavę arba likviduojami, juos administruoja teismai, jie yra sudarę susitarimą su kreditoriais dėl skolos grąžinimo, sustabdę veiklą, jiems iškelta byla dėl tokių klausimų, arba yra tokioje panašioje padėtyje, kuri susidaro dėl panašios procedūros, numatytos nacionaliniuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose;
- buvo pripažinti kaltais padarę teisės pažeidimą, susijusį su profesine veikla, sprendimu, turinčiu *res judicata*;
- yra kalti padarę rimtą profesinį nusižengimą, įrodomą priemonėmis, kurias susitariančioji institucija gali pagrįsti;
- yra neįvykdę įsipareigojimų, susijusių su socialinio draudimo įmokomis, mokesčių mokėjimu pagal šalies, kurioje yra įsisteigę, arba susitariančiosios institucijos šalies,

³ Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002, iš dalies pakeistas 2006 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006 ir 2007 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1525/2007, http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm. Ši nuostata netaikoma mažesnėms nei 60 000 EUR dotacijoms. 2013 m. įsigaliosiančio Finansinio reglamento 122 straipsnio 3 dalis.

- arba šalies, kurioje turi būti vykdoma sutartis, teisinės nuostatas;
- jų atžvilgiu priimtas teismo sprendimas, turintis *res judicata*, dėl klastotės, korupcijos, dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje arba kokioje nors kitoje neteisėtoje veikloje, kenkiančioje Europos Sąjungos finansiniams interesams;
- jiems yra skirta Finansinio reglamento (iš dalies pakeisto 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento Nr. 1605/2002) 96 straipsnio 1 dalyje nurodyta administracinė nuobauda;
- kitoje viešųjų pirkimų procedūroje arba dotacijų, finansuojamų iš Europos Sąjungos biudžeto, skyrimo procedūroje pripažinta, kad jie rimtai pažeidė sutarties sąlygas nesilaikydami savo sutartinių įsipareigojimų.

Finansinė pagalba nebus skiriama tiems pareiškėjams, kurie dotacijų skyrimo procedūros metu:

- yra patekę į interesų konflikto situaciją;
- yra kalti dėl neteisingos informacijos, kurios susitariančioji institucija reikalauja kaip vienos iš dalyvavimo paramos skyrimo procedūroje sąlygų, pateikimo arba visai nepateikė šios informacijos;
- yra atsidūrę kurioje nors iš Finansinio reglamento 93 straipsnio 1 dalyje nurodytų situacijų, kurios pagal šią dotacijų skyrimo procedūrą yra neleidžiamos;

ir jiems yra nustatyta bauda, dėl kurios jie ilgiausiai dešimt metų negali sudaryti sutarčių ir gauti iš biudžeto finansuojamų dotacijų.

Pagal Finansinio reglamento 93–96 straipsnius administracinės ir finansinės nuobaudos gali būti skirtos tiems pareiškėjams, kurie yra kalti dėl neteisingos informacijos ar kurie yra rimtai pažeidę savo sutartinius įsipareigojimus pagal kurią nors ankstesnę sutarties pasirašymo procedūrą.

Šie atmetimo kriterijai galioja visiems programos „Europa piliečiams“ veiksams ir priemonėms. Kad būtų laikomasi šių nuostatų, pareiškėjai turi pasirašyti „garbės pareiškimą“, patvirtindami, kad nėra patekę į kurią nors iš Finansinio reglamento 93 ir 94 straipsniuose nurodytų situacijų. Toks „garbės pareiškimas“ sudaro neatskiriama paraiškos formos dalį.

II.2.3. Atrankos kriterijai

Projekto pasiūlymai, kurie atitinka reikalavimų atitikimo kriterijus ir kuriems netaikomi atmetimo kriterijai, nuodugniai vertinami – vertinami paraišką pateikusios organizacijos finansiniai ir veiklos gebėjimai.

Pareiškėjo finansinės galimybės rodo, ar pareiškėjas turi stabilius ir pakankamus finansavimo šaltinius, kad galėtų vykdyti veiklą per visą projekto laikotarpį. Jos bus vertinamos remiantis šiais dokumentais, kuriuos turi pateikti pareiškėjas: finansinės informacijos forma, finansinių galimybių forma, prie kurios turi būti pridėta oficiali organizacijos paskutinių metų, kurių sąskaitos uždarytos, pelno ir nuostolio bei balanso ataskaitos (tai išsamiau aptarta II.1 skyriuje „Paraiškų teikimo tvarka“, p. 14). Pagal 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ finansinių galimybių kriterijus NETIKRINAMAS.

PASTABA. Finansinės galimybės netikrinamos šiais atvejais:

- **pareiškėjų, kurie prašo skirti ne didesnę kaip 60 000 EUR dotaciją;**
- **viešųjų institucijų.**

Jei Vykdomoji įstaiga nusprendžia, kad pagal pateiktus dokumentus įvertintos reikalaujamos *finansinės galimybės* neįrodytos arba nepakankamos, ji gali:

- paprašyti daugiau informacijos;
- pareikalauti banko garantijos;
- pasiūlyti sudaryti dotacijos sutartį be išankstinio finansavimo;
- atmesti paraišką;
- pirmąją išmoką skirti jau patirtoms išlaidoms padengti.

Veiklos galimybės – pareiškėjas, kuris prašo skirti didesnę kaip 60 000 EUR dotaciją, turi įrodyti, kad turi būtina kompetenciją ir motyvaciją, kad galėtų įvykdyti siūlomą projektą. Veiklos galimybės bus vertinamos atsižvelgiant į pareiškėjo patirtį valdant atitinkamos srities projektus. Ši informacija turi būti pateikta specialioje tam skirtoje paraiškos formos dalyje.

II.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai

Taikydama paramos skyrimo kriterijus Vykdomoji įstaiga gali įvertinti pateiktų paraiškų kokybę – tai, kaip jos atitinka programos „Europa piliečiams“ tikslus. Remiantis šiais kriterijais dotacijos bus skiriamos toms paraiškoms, kurios veiksmingiausiai padeda įgyvendinti programą „Europa piliečiams“.

Reikalavimus atitinkančias paraiškas nagrinėja *vertinimo komitetas*, kurį sudaro Komisijos ir Vykdomosios įstaigos pareigūnai. Jis vadovaujasi programoje dalyvaujančių šalių nepriklausomų ekspertų⁴ atliktu reikalavimus atitinkančių paraiškų kokybės vertinimu. *Vertinimo komitetas*, remdamasis skirtais vertinimo balais ir atsižvelgdamas į turimus biudžeto išteklius, siūlo remtinių organizacijų arba projektų sąrašą.

Reikalavimus atitinkantys projektai bus vertinami remiantis toliau aptartais kokybės ir kiekybės kriterijais.

Kokybės ir kiekybės kriterijai

Vertinant kokybės kriterijai sudarys 80 proc., o kiekybės kriterijai – 20 proc. visų vertinimo balų.

Dotacijos skyrimo kriterijai, taikomi visoms *projektų dotacijoms*, t. y. pagal:

⁴ Nepriklausomi ekspertai atrenkami paskelbus atvirą kvietimą pareikšti susidomėjimą, http://eacea.ec.europa.eu/about/call_experts/call_experts_2007_en.php.

Pirmojo veiksmo 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ (žr. p. 35);

Pirmojo veiksmo 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“ (žr. p. 38);

Pirmojo veiksmo 2.1 priemonę „Piliečių projektai“ (žr. p. 41);

Pirmojo veiksmo 2.2 priemonę „Remiamosios priemonės“ (žr. p. 44);

Antrojo veiksmo 3 priemonę „Parama pilietinės visuomenės organizacijų vykdomiems projektams“ (žr. p. 46);

Ketvirtąjį veiksma „Gyva Europos atmintis“ (žr. p. 49).

Visų balų dalis, %	Kokybės kriterijai: 80 %
25 %	Tiesioginis ryšys su programos tikslais ir prioritetais <ul style="list-style-type: none"> • bendraisiais ir specialiaisiais programos tikslais • nuolatiniiais ir metiniais programos prioritetais
25 %	Siūlomo projekto ir metodų kokybė <ul style="list-style-type: none"> • projekto struktūros kokybė (aktyvus visų projekto vykdytojų dalyvavimas projekte; programos apibrėžimas, vertinimo etapo kokybė); • projekto turinio ir metodikos kokybė (tema, tiesiogiai susijusi su dalyvių grupe; taikoma tinkama metodika; aktyvus dalyvių ir vietos bendruomenės dalyvavimas projekte; Europos matmuo); • veiklos sričių sąveika – ar projekte dalyvauja įvairaus pobūdžio organizacijos.
15 %	Poveikis: <ul style="list-style-type: none"> • trumpalaikis ir ilgalaikis poveikis vietos, nacionaliniu ir Europos lygmenimis, ypač konkreti sąsaja su politikos kūrimo procesu, • poveikis dalyviams (pvz., kaip sustiprėjo jų bendrumo su ES pojūtis ir gilėjo jų žinios ES integracijos klausimais); • platesnis poveikis; • planuojamos vertinimo priemonės.
15 %	Matomumas ir vėlesnė veikla: <ul style="list-style-type: none"> • projekto viešinimo kokybė (projekto ir programos „Europa piliečiams“ matomumas, vėlesnė veikla, rezultatų sklaida ir panaudojimas, įskaitant politinį lygmenį nacionaliniu ir tarpvalstybiniu mastu; konkretūs ateities planai, į kuriuos įtraukta vietos ir regioninė valdžia ir piliečiai).
Visų balų dalis, %	Kiekybės kriterijai: 20 %
10 %	Geografinis poveikis: <ul style="list-style-type: none"> • Dalyvaujančių šalių ir partnerių skaičius.
10 %	Tikslinė grupė: <ul style="list-style-type: none"> • tiesioginių dalyvių skaičius, įskaitant socialiai remtinus asmenis, lyčių pusiausvyrą; • visuomenės, kurią projektas paveikė netiesiogiai, dalis.

II.3. Konsultavimasis su Programos komitetu ir Europos Parlamentu

Pagal teisės normas projektams, kurie teikiami pagal Pirmojo veiksmo 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“, taikoma Programos komiteto ir Europos Parlamento *konsultavimosi procedūra*. Atrinktų pasiūlymų sąrašas teikiamas Programos komitetui, kurį sudaro programoje dalyvaujančių šalių atstovai, kad jis pateiktų savo nuomonę, tada teikiamas Europos Parlamentui, kad jis galėtų atlikti *peržiūrą*.

II.4. Dotacijos skyrimas

Tik tada, kai baigiama vykdyti pirmiau nurodyta procedūra, galima laikyti, kad atranka yra baigta ir bendram finansavimui atrinktų projektų sąrašą galima skelbti.

Dotacijos skiriamos, laikantis turimo lėšų kiekio, daugiausia balų surinkusiems reikalavimus atitinkantiems projektams. Atrinkti pareiškėjai gauna *dotacijos sutartį* arba *sprendimą dėl dotacijos* ([žr. p. 23](#)), kur nurodoma Europos Sąjungos skirtos dotacijos suma ir sąlygos, kuriomis ši dotacija skirta.

Komisija ir Vykdomoji įstaiga pasilieka teisę užtikrinti, kad atrinkti paramos gavėjai geografiškai būtų pasiskirstę tolygiai.

III SKYRIUS. FINANSINĖS IR SUTARČIŲ SĄLYGOS

Kaip ir visų Europos Sąjungos skiriamų dotacijų atveju, finansinei paramai, kuri skiriama pagal programą „Europa piliečiams“, taikomos tam tikros taisyklės, sudarytos vadovaujantis Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomais finansiniais reglamentais⁵, ir Europos Komisijos subsidijoms taikomos bendrosios sąlygos. Šias taisykles taikyti privaloma.

III.1. Bendrosios finansinės ir sutarčių sąlygos

III.1.1. Dotacijos dydis

Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad dotacijos sutartyje arba sprendime dėl dotacijos skyrimo nurodyta suma yra didžiausia, kokia gali būti skirta, ir negali būti didinama jokiais aplinkybėmis. Vykdomoji įstaiga nustatys galutinio mokėjimo paramos gavėjui dydį remdamasi jo parengta galutine ataskaita. Išsamiau tai aptarta III.2.6 skyriuje „Mokėjimo tvarka“ (žr. p. 32).

III.1.2. Bendras finansavimas

Iš ES dotacijos negalima finansuoti visų organizacijos įgyvendinamo projekto išlaidų. Projektų vykdytojai savo ryžtą vykdyti projektą privalo įrodyti prisidėdami kitais, ne Europos Sąjungos finansavimo šaltiniais. Pavyzdžiui, tai galima organizuoti įgyvendinant lėšų rinkimo akciją, skiriant nuosavų išteklių arba kitų organizacijų (pavyzdžiui, vietos ar regiono valdžios institucijų, fondų ir t. t.) paprašius skirti dotaciją.

III.1.3. Sprendimas dėl dotacijos ir dotacijos sutartis

Kai patvirtinamas projektas, paramos gavėjas gauna sprendimą dėl dotacijos skyrimo arba dotacijos sutartį – tai priklauso nuo konkretaus veiksmo arba priemonės ir vietos, kur jis yra teisiškai įsteigtas.

- *Sprendimas dėl dotacijos*: tai vienos šalies priimtas teisės aktas, kuriuo paramos gavėjui skiriama subsidija. Kitaip nei dotacijos sutarties atveju, sprendimo paramos gavėjui pasirašyti nereikia, gavęs sprendimą jis gali tuoj pat pradėti veiklą. Todėl sprendimas paspartina procesą. Sprendimas dėl dotacijos galioja visiems ES įsteigtiems paramos gavėjams.
- *Dotacijos sutartį* paramos gavėjas privalo pasirašyti ir iškart grąžinti Vykdomajai įstaigai. Paskutinė pasirašo Vykdomoji įstaiga. *Dotacijos sutartis* taikoma paramos gavėjams, kurie įsteigti ne ES.

Sprendimo dėl dotacijos skyrimo ir dotacijos sutarties pavyzdys bus paskelbtas interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Bendrosios sąlygos, taikomos sprendimui, pateiktos „Dokumentų registre“ Vykdomosios įstaigos interneto svetainėje <http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>. Dėl sprendimų dėl dotacijos – paramos gavėjai supranta, kad:

⁵ Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 su pakeitimais, http://ec.europa.eu/dgs/budget/index_en.htm.

Pateikdami dotacijos paraišką jie sutinka su bendrosiomis sąlygomis. Pagal šias bendrąsias sąlygas paramos gavėjai, kuriems skiriama dotacija, prisiima išsipareigojimus, ir jos pridedamos prie sprendimo dėl dotacijos kaip priedas.

III.1.4. Prievolės pagal sprendimą dėl dotacijos skyrimo ir dotacijos sutartį

Pateikusi dotacijos paraišką, organizacija pareiškėja išsipareigoja laikytis visų Programos vadove nurodytų sąlygų, taip pat bendrųjų sąlygų, pridedamų prie *dotacijos sutarties* arba *sprendimo dėl dotacijos skyrimo*.

Visi prašymai pakeisti sprendimą dėl dotacijos ir (arba) dotacijos sutartį privalo būti pateikti raštu Vykdomajai įstaigai patvirtinti ne vėliau kaip likus mėnesiui iki projekto pabaigos (projekto dotacijos atveju). Negalima daryti pakeitimų, kurie paveiktų pagrindinę suplanuotos veiklos koncepciją. Jeigu padaromas suplanuotos veiklos pakeitimas prieš tai negavus Vykdamosios įstaigos patvirtinimo, dotacija gali būti panaikinta.

III.1.5. Subranga ir pirkimo sutarčių sudarymas

Dotaciją gavęs subjektas tam tikras technines paslaugas, kurioms reikalingi specialūs įgūdžiai (teisės, apskaitos, mokesčių, žmogiškųjų išteklių ir kitose srityse), gali pirkti iš subrangovų. Todėl dotaciją gavusios organizacijos išlaidos tokio pobūdžio paslaugoms gali būti laikomos atitinkančiomis reikalavimus, jeigu atitinka kitus kriterijus, išdėstytus Europos Sąjungos biudžetui taikomame finansiniame reglamente, ir šio Vadovo dalyje, kurioje aptariamos „reikalavimus atitinkančios išlaidos“ (žr. p. 30), ir – svarbiausia – jeigu jos yra reikalingos veiklai vykdyti.

Jeigu projektui įgyvendinti reikia samdyti subrangovą arba sudaryti pirkimo sutartį, paramos gavėjai privalo sutartį sudaryti pagal ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, t. y. tą pasiūlymą, pagal kurį ekonominė nauda yra didžiausia, laikydami skaidrumo principo, sudarydami vienodas sąlygas potencialiems rangovams ir užtikrindami, kad nekils interesų konfliktas. Jei projekto įgyvendinimas reikalauja sudaryti pirkimo sutartį, kurios vertė daugiau kaip 60 000 EUR, Vykdomoji įstaiga tokiems paramos gavėjams gali nustatyti ne tik pirmiau nurodytas, bet ir specialias sąlygas.

Bendra sutarčių suma negali viršyti pusės Europos Sąjungos skirtos dotacijos sumos.

III.1.6. Garantija

Išanalizavusi *finansines galimybes* (žr. p. 19) ir siekdama sumažinti su išankstinėmis finansavimo išmokomis susijusią finansinę riziką (žr. p. 33), EACEA gali reikalauti, kad organizacija, kuriai nuspręsta skirti didesnę kaip 60 000 EUR dotaciją, pirma pateiktų garantiją. Tokios garantijos tikslas – bankas arba finansinė institucija turėtų suteikti neatšaukiamą paramos gavėjo išsipareigojimų užtikrinimą arba pirmosios eilės garantiją.

Finansinę garantiją eurai turi išduoti kuris nors vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių įsteigtas patvirtintas bankas arba finansinė institucija. Kai paramos gavėjas yra įsteigtas

trečiojoje šalyje, Vykdomoji įstaiga gali sutikti, kad garantiją suteiktų toje trečiojoje šalyje įsteigtas bankas arba finansinė institucija, jeigu mano, kad toks bankas arba finansinė institucija suteikia užtikrinimą, kuris savo savybėmis prilygsta valstybėje narėje įsteigtų bankų arba finansinių institucijų teikiamam užtikrinimui.

Gavėjo prašymu šią garantiją galima pakeisti kolektyvine arba asmenine trečiosios šalies garantija arba neatšaukiama ir nesąlygine kolektyvine paramos gavėjų, kurie yra tos pačios dotacijos sutarties ar sprendimo šalys, garantija, kai su tuo sutinka leidimą suteikiantis atsakingas pareigūnas.

Garantija gražinama išankstinio finansavimo sumą laipsniškai išskaičiuojant iš paramos gavėjui mokamų tarpinių ir likusiųjų išmokų dotacijos sutartyje ar sprendime nustatyta tvarka.

Šis reikalavimas netaikomas viešosioms institucijoms.

III.1.7. Auditas

Atrinktos projektų paraiškos gali būti tikrinamos. Organizacijos atsakingas asmuo savo parašu patvirtina, kad įsipareigoja pateikti įrodymus, kad gauta dotacija buvo naudojama tinkamai. EACEA, Europos Komisija ir ES Audito Rūmai arba jų įpareigota įstaiga gali tikrinti, kaip naudojama dotacija, bet kuriuo metu sprendimo arba sutarties galiojimo laikotarpiu ir penkerius metus nuo paskutinio Vykdomosios įstaigos atlikto mokėjimo.

III.1.8. Atsakomybė už rezultatus, jų panaudojimas

Paramos gavėjas EACEA ir Komisijai suteikia teisę savo nuožiūra nemokamai naudotis projekto rezultatais, nepažeidžiant konfidencialumo įsipareigojimų ir galiojančių pramoninės bei intelektinės nuosavybės teisių.

III.1.9. Matomumas ir viešumas

Visa programos „Europos piliečiams“ finansuojama veikla turi prisidėti prie programos viešinimo. Programos „Europa piliečiams“ matomumo didinimas reiškia, kad, pavyzdžiui, būtina aiškiai nurodyti, kad pagal šią programą finansuojamai veiklai ir produktams skirta Komisijos parama.

Komisijos paramą taip pat reikėtų aiškiai nurodyti bendraujant su žiniasklaida. Projekto partneriai turėtų išnaudoti visas galimybes ir stengtis, kad apie jų veiklą prieš pradėdant projektą ir jį įgyvendinant būtų informuojama atitinkamomis žiniasklaidos priemonėmis (vietos, regiono, nacionalinėmis, tarptautinėmis).

Paramos gavėjai visuose leidiniuose arba įgyvendindami veiklą, kuriai skirta Europos Sąjungos dotacija, turi aiškiai nurodyti Europos Sąjungos paramą.

Be to, paramos gavėjai visuose savo leidiniuose, plakatuose, programose ir kituose pagal bendrai finansuojamus projektus sukurtuose produktuose turi matomai įrašyti Europos Sąjungos, Europos Komisijos ir programos „Europa piliečiams“ pavadinimą bei logotipą. Šiuos pavadinimus ir logotipą galima rasti interneto svetainėje http://europa.eu/abc/symbols/embblem/graphics1_en.htm.

III.1.10. Rezultatų vertės didinimas ir sklaida

Rezultatų vertės didinimas – tai procesas, kurio metu skleidžiami ir diegiami projekto rezultatai siekiant, kad jų vertė būtų kuo didesnė, o jų poveikis kuo stipresnis ir kad kuo daugiau Europos piliečių turėtų iš jų naudos. Rezultatų vertės didinimo reikšmė yra trejopa:

- Pavienių projektų teikiamų galimybių mobilizavimas:

Pagal kiekvieną šios programos remiamą veiksmą būtina imtis reikiamų priemonių to veiksmo rezultatų vertei didinti. Paramos gavėjai turėtų imtis priemonių, kad jų projekto arba darbo programos įgyvendinimo rezultatai būtų geriau matomi, žinomi ir tvarūs ir savoje šalyje, ir už jos ribų. Pavyzdžiui, jie galėtų siekti, kad apie projektą būtų atitinkamai informuojama žiniasklaidoje. Jie turėtų informuoti ir, jei įmanoma, įtraukti vietos, regioninius, nacionalinius arba Europos pareigūnus ir (arba) išrinktus atstovus, taip pat Europos Komisijos atstovybes valstybėse narėse ir „Europe Direct“ informacinius centrus (http://europa.eu/europedirect/meet_us/index_en.htm). Jie taip pat galėtų suplanuoti parengti medžiagą, kuri padėtų skleisti informaciją ir išnaudoti pasiektus rezultatus, pavyzdžiui, parengti skrajutes, DVD, interneto svetaines, leidinius ir t. t. Tokia veikla padėtų užtikrinti, kad projekto arba darbo programos rezultatai, sukurti įgyvendinus projektą, būtų naudojami toliau ir jų teigiamą poveikį pajustų kuo daugiau piliečių. Planuodami rezultatų vertės didinimo veiklą, projektų vykdytojai pagerins savo darbo kokybę ir aktyviai prisidės prie bendro programos „Europa piliečiams“ poveikio. Į šį aspektą bus atitinkamai atsižvelgiama, vertinant paraiškų kokybę.

- Programos sisteminimas:

Šios programos tikslas – užtikrinti kuo didesnę jos poveikį, pavyzdžiui, apibrėžiant visai programai taikytinus prioritetus arba kuriant organizacijų, toje pačioje teminėje srityje sukaupusių tam tikrą patirtį, tinklus. Veiksmas „Kartu Europos labui“ šioje srityje gali atlikti ypač svarbų vaidmenį.

- Europos Komisijos vykdomos priemonės:

Europos Komisija išanalizuos, kaip didinama šios programos rezultatų vertė, ir imsis tam tikrų priemonių šiam aspektui stiprinti ir projektų vykdytojams padėti šiuo atžvilgiu.

III.1.11. Duomenų apsauga

Visi asmens duomenys (pvz., vardai, pavardės, adresai ir kt.) tvarkomi laikantis 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Europos Sąjungos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, kai tai aktualu, ir šalies, kurioje paraiška buvo atrinkta, nacionalinių teisės aktų.

Pareiškėjui būtina atsakyti į paraiškos formoje pateikiamus klausimus tam, kad būtų galima įvertinti ir toliau tvarkyti paraišką skirti dotaciją pagal kvietimo teikti pasiūlymus specifikacijas, nebent tie atsakymai būtų pažymėti kaip neprivalomi. Už susijusią Sąjungos dotacijų programą atsakingas departamentas arba skyrius (duomenų valdytojo funkcijas

atliekanti institucija) asmens duomenis tvarkys tik tokiais tikslais. Prireikus, tam tikri asmens duomenys gali būti perduodami trečiosioms šalims, kurios dalyvauja vertinant paraiškas arba dotacijų tvarkymo procedūroje, tačiau tai neturės įtakos jų perdavimui institucijoms, kurios atsakingos už stebėjimo ir patikrinimo darbus, pagal Europos Sąjungos teisės nuostatas. Pareiškėjas turi teisę susipažinti su duomenimis apie save ir juos taisyti. Iškilus klausimų dėl šių duomenų, prašom kreiptis į duomenų valdytoją. Pareiškėjai turi teisę bet kuriuo metu kreiptis pagalbos į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūną. Išsami informacija apie privatumą, įskaitant informaciją ryšiams, skelbiama EACEA interneto svetainėje

http://eacea.ec.europa.eu/about/documents/calls_gen_conditions/eacea_grants_privacy_statement.pdf.

Pareiškėjai ir asmenys (jeigu tai yra juridiniai asmenys), kuriems suteikti jų atstovavimo, sprendimų priėmimo ar jų kontroliavimo įgaliojimai, informuojami, kad, jeigu jie patektų į kurią nors iš situacijų, nurodytų

- 2008 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendime dėl išankstinio perspėjimo sistemos, skirtos Komisijos leidimus duodantiems pareigūnams ir vykdomosioms įstaigoms (OL L 344, 2008 12 20, p. 125) arba

- 2008 m. gruodžio 17 d. Komisijos reglamente dėl centrinės uždraustų subjektų duomenų bazės (OL L 344, 2008 12 20, p. 12),

jų asmens duomenys (pavadinimas, vardas ir pavardė (jeigu tai – fizinis asmuo), adresas, teisinė forma ir pavadinimas bei atstovaujančių, sprendimus priimančių arba kontroliuojančių asmenų vardai ir pavardės, jeigu tai juridinis asmuo), sudarant arba vykdant pirkimo sutartį, dotacijos sutartį arba sprendimą dėl dotacijos skyrimo, gali būti užregistruoti tik išankstinio perspėjimo sistemoje arba ir išankstinio perspėjimo sistemoje, ir uždraustų subjektų duomenų bazėje bei perduoti asmenims ir subjektams, nurodytiems tame sprendime ir reglamente.

III.1.12. Teisinė bazė

Programos administravimui ir finansavimui taikomos šios taisyklės, įskaitant galimus jų patikslinimus arba pakeitimus iš dalies ateityje:

- 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, 2002 09 16, p. 1, su vėlesniais pakeitimais iš dalies);
- 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles (OL 357, 2002 12 31, p. 1, su vėlesniais pakeitimais iš dalies);
- 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1904/2006/EB, įkuriantis 2007–2013 m. programą „Europa piliečiams“ aktyviam Europos pilietiškumui skatinti.

2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002.

2012 m. spalio 29 d. pasiūlymas dėl deleguoto Komisijos reglamento dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. .../2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikytinų finansinių taisyklių taikymo taisyklių, C(2012)7507 *final* (turėtų įsigalioti 2013 m. sausio 1 d.).

III.2. Finansinės ir sutarčių sąlygos, taikomos tik projektų dotacijoms

III.2.1. Draudimas skirti dotaciją atgaline data

Užbaigtiems projektams skirti dotaciją atgaline data negalima.

Dotacija jau pradėtam projektui gali būti skirta tik tuo atveju, jei pareiškėjas gali įrodyti, kad pradėti projektą buvo būtina prieš pasirašant sutartį arba sprendimą. Tokiais atvejais reikalavimus atitinkančios išlaidos, kurias galima finansuoti, negali būti patirtos iki dotacijos paraiškos pateikimo dienos.

Organizacija pradeda įgyvendinti projektą iki sutarties pasirašymo arba iki sprendimo priėmimo savo rizika, tai nepadidina tikimybės gauti dotaciją, o Vykdomoji įstaiga jokiais aplinkybėmis nėra įpareigota tokius projektus finansuoti.

III.2.2. Dvigubo finansavimo draudimas

Vienam atskiram projektui tai pačiai veiklai iš Europos Sąjungos biudžeto gali būti skirta ne daugiau kaip viena dotacija. Projektų vykdytojai ir organizacijos, kurios yra padavusios ar planuoja paduoti paraišką dėl dar vienos Europos Sąjungos dotacijos pagal programą „Europa piliečiams“ arba pagal bet kurią kitą Europos institucijų programą, privalo tai aiškiai nurodyti savo paraiškose ir pranešti EACEA apie tokios lygiagrečios paraiškos pateikimo rezultatus. Projektai, kuriems galiausiai suteikiama kita Europos Sąjungos dotacija, nebus svarstomi.

III.2.3. Draudimas siekti pelno

Parama negali būti skiriama tam, kad paramos gavėjas gautų pelno arba kad padėtų paramos gavėjui gauti didesnę pelną. Praktiškai tai reiškia, kad jei bendros projekto pajamos yra didesnės už galutines projekto išlaidas, Europos Sąjungos parama, išanalizavus galutinę ataskaitą, gali būti atitinkamai sumažinta. Tačiau ši taisyklė netaikoma, kai dotacija apskaičiuojama remiantis vienodo dydžio sumomis arba tam tikrais vienetiniiais įkainiais.

III.2.4. Terminų laikymasis

Jei paramos gavėjas nori atidėti projektą tokiam laikui, kad jis būtų baigtas vėliau, negu nurodyta sprendime dėl dotacijos skyrimo (dotacijos sutartyje), Vykdomajai įstaigai būtina pateikti oficialų prašymą. Jame reikia paaiškinti vėlavimo priežastis ir pasiūlyti pataisytą tvarkaraštį. Vykdomoji įstaiga išnagrinės prašymą ir, jei jį patvirtins, paramos gavėjui pateiks sprendimo dėl dotacijos skyrimo (dotacijos sutarties) pakeitimą.

Be to, prašymai pratęsti projektą **ilgiau kaip trims mėnesiams NEPRIIMAMI**.

III.2.5. Dotacijos apskaičiavimas

Atsižvelgiant į priemonę, pagal kurią pateikta paraiška, dotacija apskaičiuojama:

- **kaip vienodo dydžio finansavimas,**
- **kaip finansavimas pagal biudžetą.**

Dotacijos apskaičiavimo specifika išsamiau aptarta Programos vadovo antroje dalyje „Programos veiksmų specifika“.

III.2.5.1. Vienodo dydžio finansavimas

Kad ir paramos gavėjams, ir Vykdomajai įstaigai būtų lengviau valdyti dotacijas, nustatoma sistema, pagal kurią dotacijos apskaičiuojamos pagal vienodo dydžio įkainius ir vienkartinės sumas. Vienodo dydžio finansavimas gali būti skiriamas kaip vienkartinė išmoka arba kaip finansavimas pagal vienodo dydžio vienkartinius įkainius.

III.2.5.2. Finansavimas pagal biudžetą

Dotacijos suma apskaičiuojama, remiantis išsamiu biudžeto projektu, sudarytu pagal paraiškos formoje pateiktą lentelę.

Biudžetas turi būti sudarytas eurais. Pareiškėjai, įsteigti ne euro zonoje, privalo taikyti paraiškos pateikimo mėnesį galiojančią mėnesio apskaitos kursą, kurį Komisija nustato ir skelbia savo interneto svetainėje

<http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/index.cfm?Language=en>.

Biudžeto projektas turi būti subalansuotas, t. y. bendra numatoma išlaidų suma turi būti lygi bendrai visų šaltinių (įskaitant prašomą Europos Sąjungos dotaciją) finansavimo sumai (bendra išlaidų suma = bendrai pajamų sumai). Biudžeto projekte turi būti aiškiai parodytos visos reikalavimus atitinkančios išlaidos.

Pareiškėjas turi nurodyti visus visų kitų tais pačiais finansiniais metais gautų ar prašytų tam pačiam projektui lėšų šaltinius ir sumas. Paramos gavėjo banko sąskaitoje (ir (arba) subsąskaitoje) turi būti galima nustatyti EACEA išmokėtas sumas.

REIKALAVIMUS ATITINKANČIOS IŠLAIDOS

Kad išlaidos atitiktų reikalavimus, jos turi:

- būti patirtos per projekto įgyvendinimo laikotarpį, nurodytą dotacijos sutartyje arba sprendime dėl dotacijos skyrimo, išskyrus išlaidas, susijusias su finansinėmis ataskaitomis ir auditu;
- būti susijusios su sutarties arba sprendimo dalyku, kaip nurodyta bendro projekto biudžeto sąmatoje;
- būti reikalingos projektui, kuriam skirta dotacija, įgyvendinti;

- būti nustatomos ir patikrinamos, visų pirma, jos turi būti įtrauktos į paramos gavėjo apskaitos, tvarkomos pagal tos šalies, kurioje yra įsteigtas paramos gavėjas, apskaitos taisykles, dokumentus ir atitikti paramos gavėjo apskaitos praktiką;
- atitikti galiojančių mokesčių ir socialinės apsaugos teisės aktų reikalavimus;
- būti padarytos protingai ir pagrįstai, atitikti gero finansinio valdymo, ypač ekonomiško ir veiksmingo, reikalavimus.

Paramos gavėjo vidaus apskaitos ir audito procedūros turi suteikti galimybę tiesiogiai sutikrinti deklaruotas projekto išlaidas ir pajamas su atitinkamomis finansinėmis ataskaitomis ir patvirtinamaisiais dokumentais.

Reikalavimus atitinkančios tiesioginės projekto išlaidos – tai išlaidos, kurios, deramai atsižvelgus į ankstesnėje pastraipoje nustatytas reikalavimų atitikimo sąlygas, gali būti laikomos konkrečiomis, tiesiogiai su projekto vykdymu susijusiomis ir tiesiogiai projektui priskiriamomis išlaidomis. Visų pirma reikalavimus atitinkančios išlaidos yra šios tiesioginės išlaidos:

- išlaidos darbuotojams, kurias sudaro faktinės algos ir socialinio draudimo įmokos bei privalomos įstatymų nustatytos išlaidos, įtrauktos į darbo užmokestį, jei tos išlaidos neviršija vidutinių įkainių pagal įprastą paramos gavėjo darbo užmokesčio politiką. Viešojo sektoriaus darbuotojų algos atitinka reikalavimus tik tuo atveju, jei jas moka ar kompensuoja paramos gavėjas, o atitinkamų darbuotojų darbas yra tiesiogiai ir išskirtinai susijęs su projektu. Jei darbuotojų darbas yra tik iš dalies susijęs su projektu, reikalavimus atitinka tik atitinkama procentinė jų algos dalis. Tai, kad šie darbuotojai dirba darbą, susijusį su projektu, reikia įrodyti atitinkamais susitarimais, pareigybių aprašymais, darbo grafikais arba kitomis priemonėmis. Personalo išlaidos **negali viršyti 50 proc. visų tiesioginių reikalavimus atitinkančių išlaidų**, nurodytų biudžeto sąmatoje, kurią pateikia pareiškėjas;
- kelionių, apgyvendinimo ir maitinimo išlaidos, jeigu jos atitinka įprastą paramos gavėjo kelionių išlaidų praktiką. Jeigu manoma, kad šios išlaidos yra pernelyg didelės, jos turi būti sumažintos iki tos ribos, kuri atitinka Europos Komisijos patvirtintas normas (išsamesnę informaciją apie dienpinigius galite rasti EACEA interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2011/index_en.php);
- išlaidos, tiesiogiai susijusios su sprendime dėl dotacijos skyrimo ir (arba) dotacijos sutartyje nurodytais reikalavimais (t. y. viešinimo, informacijos sklaidos, leidybos, vertimo, mokymo organizavimo, informacinių ir informacijos sklaidos renginių, audito ir pan.), įskaitant finansinių paslaugų (visų pirma finansinių garantijų) išlaidas;
- įrangos (naujos arba naudotos) pirkimo išlaidos, jei jos nurašomos pagal paramos gavėjui taikomas mokesčių ir apskaitos taisykles ir paprastai yra pripažįstamos tokio pobūdžio prekėms. Vykdomoji įstaiga gali įskaityti tik tą įrangos nusidėvėjimo dalį, kuri tenka projekto laikotarpiui ir atitinka jos faktinio naudojimo projekto tikslais intensyvumą, išskyrus tuos atvejus, kai dėl įrangos naudojimo pobūdžio ir (arba) aplinkybių būtų pateisinamas kitokios Vykdomosios įstaigos metodikos taikymas;
- suvartojamų išteklių ir prekių išlaidos;
- išlaidos, numatytos kitose su paramos gavėju sudarytose sutartyse dėl projekto

įgyvendinimo, jeigu įvykdytos sąlygos, nustatytos punkte, kuriame aptariama subranga ir pirkimo sutarčių sudarymas (žr. p. 24);

- pridėtinės vertės mokestis (PVM), kai jo negalima susigražinti pagal taikytinus nacionalinius PVM reglamentuojančius teisės aktus ir jį moka paramos gavėjas, kuris nėra neapmokestinamas asmuo⁶.

Reikalavimus atitinkančios netiesioginės išlaidos (administravimo išlaidos)

Tai vienodo dydžio suma, kuri sudaro ne daugiau kaip 7 proc. reikalavimus atitinkančių tiesioginių projekto išlaidų ir yra skirta bendroms paramos gavėjo patirtoms administravimo išlaidoms padengti ir kurią galima priskirti projektui.

Kitose biudžeto eilutėse nurodytų išlaidų negalima priskirti prie netiesioginių išlaidų.

Netiesioginės išlaidos neatitinka reikalavimų, jei paramos gavėjas jau gauna veiklos dotaciją iš Europos Sąjungos biudžeto.

REIKALAVIMŲ NEATITINKANČIOS IŠLAIDOS

Reikalavimų neatitinka šios išlaidos:

- kapitalo grąža;
- skolos ir skolos tvarkymo mokesčiai;
- atidėjiniai nuostoliams ir įsipareigojimams;
- mokėtinos palūkanos;
- beviltiškos skolos;
- nuostoliai dėl valiutų kurso;
- paramos gavėjo deklaruotos išlaidos, kurios apmokamos pagal kitą projektą, kuriam skiriama Europos Sąjungos dotacija;
- pernelyg didelės ir beatodairiškos išlaidos;
- kelionės į programoje nedalyvaujančias šalis arba iš jų išlaidos, jei EACEA nėra davusi aiškaus išankstinio leidimo (t. y. ši taisyklė gali būti netaikoma ketvirtajam veiksmui „Gyva Europos atmintis“);
- įnašai natūra.

III.2.6. Mokėjimo tvarka

III.2.6.1. Išankstinis finansavimas

Kai projektas patvirtinamas, EACEA siunčia paramos gavėjui sprendimą dėl dotacijos skyrimo arba dotacijos sutartį eurais, kurioje išdėstomos finansavimo sąlygos ir dydis ([žr. p. 23](#)).

⁶Kaip apibrėžta 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 13 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje (OL L 347. 2006 12 11, p. 1).

Įvertinus paramos gavėjo *finansines galimybes* paramos gavėjui pervedama dotacijos **išankstinio finansavimo išmoka** ([žr. p. 19](#)). Išankstinis finansavimas skiriamas tam, kad paramos gavėjas turėtų apyvartinių lėšų. Siekdama sumažinti su išankstiniu finansavimu susijusią finansinę riziką, Vykdomoji įstaiga gali reikalauti, kad organizacija, kuriai nuspręsta skirti didesnę nei 60 000 EUR dotaciją, iš anksto pateiktų garantiją. Tokiu atveju išankstinio finansavimo išmoka pervedama tik gavus garantiją.

Sprendimo dėl dotacijos skyrimo atveju paramos gavėjas, norėdamas gauti išankstinį finansavimą, turi raštu patvirtinti savo ketinimą įgyvendinti projektą. Jei EACEA negaus raštiško patvirtinimo, bus atliktas vienas mokėjimas, remiantis galutine ataskaita.

Dotacijos sutarties atveju paramos gavėjas turi ją pasirašyti ir grąžinti EACEA. Paskutinė pasirašo Vykdomoji įstaiga.

Išankstinio finansavimo išmoka pervedama per **30 dienų** nuo tos dienos, kai EACEA pasirašo sutartį (**dotacijos sutarties atveju**) arba kai gauna rašytinį paramos gavėjo patvirtinimą, kad ketina įgyvendinti projektą (**sprendimo dėl dotacijos skyrimo atveju**).

III.2.6.2. Galutinis mokėjimas

Galutinė ataskaita

Dotacija paramos gavėjui išmokama tada, kai jis EACEA pateikia ir kai EACEA patvirtina mokėjimo prašymą, įtrauktą į galutinės ataskaitos formą.

Galutinė ataskaita kartu su oficialiomis galutinės ataskaitos formomis turi būti pateikta per **du mėnesius** nuo projekto pabaigos, joje turi būti aptarti ir su pradiniais tikslais palyginti projekto rezultatai. Kad gautų (galutinį) mokėjimą, paramos gavėjas privalo atsiųsti galutinę ataskaitą ir pagrindimus ir (arba) kiekvienam veiksmui, ir (arba) priemonei nurodytus privalomus priedus, kaip nurodyta interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Be to, jeigu pagal biudžetą finansuojamam projektui skiriama

- didesnė kaip 60 000 EUR, bet mažesnė nei 750 000 EUR dotacija;

kad gautų galutinį mokėjimą, paramos gavėjas turi pateikti patvirtinto auditoriaus arba, viešosios organizacijos atveju, kompetentingo ir nepriklausomo valstybės tarnautojo parengtą galutinės finansinės ataskaitos patikrinimo metu nustatytų faktų I tipo ataskaitą.

Išsami informacija apie tvarką, kuria patvirtina auditorius arba, viešosios organizacijos atveju, kompetentingas ir nepriklausomas valstybės tarnautojas turėtų vadovautis rengdamas ataskaitą, ir ataskaitos formą, pateikiama „Rekomendacinėse pastabose“,

http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_documents_register_en.php

Ataskaitą privaloma rengti pagal „Rekomendacinėse pastabose“ nustatytą formą.

Galutinio mokėjimo apskaičiavimas

Vienodo dydžio finansavimas

Jeigu faktinis reikalavimus atitinkančių dalyvių ir dienų skaičius yra mažesnis, nei numatyta projekto pasiūlyme, suma, kuria dotacija bus sumažinta, bus apskaičiuojama atsižvelgiant į fiksuotą pagal dalyvių skaičių nustatomą dotacijos dalį (dėl Pirmojo veiksmo 1.1 priemonės „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ žr. III PRIEDE, šio vadovo 59 psl.; dėl Pirmojo veiksmo 1.2 priemonės „Susigiminiavusių miestų tinklai“, Antrojo veiksmo 3 priemonės „Parama pilietinės visuomenės organizacijų vykdomiems projektams“ ir dėl Ketvirtąjo veiksmo „Gyva Europos atmintis“ žr. IV PRIEDE, šio vadovo 60 psl.).

Finansavimas pagal biudžetą

Jei bendros faktinės reikalavimus atitinkančios projekto išlaidos yra mažesnės, nei buvo numatyta, EACEA savo dotaciją atitinkamai mažina. Sprendime dėl dotacijos skyrimo arba dotacijos sutartyje nustatyta procentinė bendro finansavimo dalis negali būti didinama jokiais aplinkybėmis.

Prireikus iš paramos gavėjo bus pareikalauta grąžinti Vykdomosios įstaigos permokėtas sumas, sumokėtas kaip išankstinio finansavimo išmoka. Vykdomoji įstaiga taip pat pasilieka teisę sumažinti dotacijos sumą, jeigu organizacija neviseiškai įgyvendina pasirinktą projektą.

ANTRA DALIS. PROGRAMOS VEIKSMŲ SPECIFIKA

IV SKYRIUS. PROJEKTŲ DOTACIJOS

Projektų dotacijos:

Pirmajam veiksmui „Aktyvių piliečių Europa“:

IV.1. Pirmojo veiksmo 1.1 priemonei „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“

IV.2. Pirmojo veiksmo 1.2 priemonei „Susigiminiavusių miestų tinklai“

IV.3. Pirmojo veiksmo 2.1 priemonei „Piliečių projektai“

IV.4. Pirmojo veiksmo 2.2 priemonei „Remiamosios priemonės“

Antrajam veiksmui „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“

IV.5. Antrojo veiksmo 3 priemonei „Parama pilietinės visuomenės organizacijų vykdomiems projektams“

Ketvirtajam veiksmui „Gyva Europos atmintis“

IV.6. „Gyva Europos atmintis“

Pirmasis veiksmas „Aktyvių piliečių Europa“

IV.1. Pirmojo veiksmo 1.1 priemonė „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“

IV.1.1. Specifiniai aspektai

Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai suburia susigiminiavusių miestų piliečius ir piliečių grupes iš įvairių sluoksnių ir, pasitelkiant savivaldybių partnerystę, padeda gilinti abipuses žinias ir supratimą tarp piliečių ir kultūrų.

Numatoma, kad priemonės „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ projektai turėtų:

- **skatinti pilietinės visuomenės aktyvumą vietos lygmeniu** remiantis struktūriniu bendradarbiavimu su pilietine visuomene. To galima pasiekti įtraukiant vietos bendruomenę į projekto planavimą ir įgyvendinimą, skatinant piliečių dalyvavimą savanoriškame darbe, taip pat suteikiant dalyviams aktyvų vaidmenį renginių metu;
- **paskatinti piliečius aktyviau dalyvauti Europos lygmens veikloje ir taip prisidėti prie aktyvaus Europos pilietiškumo ugdymo.** To galima pasiekti, pavyzdžiui, mokant apie Europos piliečių dalyvavimo demokratiame ES gyvenime galimybes, aptariant lygias galimybes politiniame gyvenime;
- **stiprinti dalyvių ryžtą siekti Europos integracijos.** To galima pasiekti keičiantis nuomonėmis ir patirtimi programos prioritetų srityse, dalijantis patirtimi, kokios konkrečios naudos Europos integracija gali suteikti vietos ir asmeniniu lygmenimis; skatinti kultūrų įvairovę, atskleisti bendrą Europos paveldą; parodyti solidarumą ir ugdyti priklausymo vienai visos Europos bendrijai jausmą.

IV.1.2. Atrankos tvarka

Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

IV.1.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ (žr. II PRIEDA, p. 58).

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.2. Įsteigtas vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.3. Organizacijos pobūdis

Pareiškėjai ir partneriai turi būti: miestai ir (arba) savivaldybės, jų giminiavimosi komitetai arba kitos ne pelno organizacijos, atstovaujantios vietos valdžios institucijoms.

A.2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti savivaldybės bent iš **dvių** programoje dalyvaujančių šalių, kurių bent viena yra ES valstybė narė.

B. Projekto pobūdis ir mastas

B.1. Dalyvių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **25** pakviesti dalyviai. „Pakviesti dalyviai“ yra tarptautiniai dalyviai, kuriuos atsiunčia reikalavimus atitinkantis (-ys) partneris (-iai). Bent pusė dalyvių turėtų būti ne išrinkti vietos valdžios atstovai ar savivaldybių pareigūnai.

B.2. Biudžetas

Projekto pasiūlymai privalo atitikti mažiausios reikalavimus atitinkančios dotacijos vienam projektui kriterijų.

Mažiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **5 000 EUR**

Didžiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **25 000 EUR**

B.3. Vieta

Veikla turi vykti vienoje iš projekte dalyvaujančių reikalavimus atitinkančių programos šalių ([žr. p. 17](#)).

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis arba projekto trukmė

Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kuris priklauso nuo priemonės terminų, kada pateikta paraiška (žr. I.8 skyrių, [p. 12](#)).

Ilgiausia galima susitikimo trukmė – **21 diena**.

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

C.2. Terminas

C.3. Oficiali kalba

Prašome žr. II.1 skyrių ([p. 14](#)) ir II.2.1 skyrių ([p. 18](#)).

IV.1.2.2. Atmetimo kriterijai. Prašome žr. II.2.2 skyrių ([p. 18](#)).

IV.1.2.3. Atrankos kriterijai – veiklos ir finansinės galimybės. Prašome žr. II.2.3 skyrių ([p. 19](#)).

II.1.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai. Prašome žr. II.2.4 skyrių ([p. 20](#)).

IV.1.3. Dotacijos apskaičiavimas

Dotacija apskaičiuojama kaip vienodo dydžio finansavimas. Vienodo dydžio finansavimas bus taikomas visoms su susitikimais susijusioms, t. y. pasirengimo, organizavimo, dalyvių apgyvendinimo ir kelionių, išlaidoms padengti.

Atsižvelgiant į 2008 ir 2009 m. projektų statistinę analizę, vienodo dydžio finansavimo sistema supaprastinta. Nebetaikomi dienpinigiai skirtingoms šalims ir nebeskaičiuojamas atstumas – šie kriterijai anksčiau naudoti dotacijai apskaičiuoti. Pagal naują vienodo dydžio finansavimo sistemą naudojami tik pakviestų dalyvių skaičiaus (**nustatomo intervalais**) ir dienų skaičiaus kriterijai. Tie patys parametrai galioja visoms programoje dalyvaujančioms šalims (vienodo dydžio įkainiai, taikomi pagal 1.1 priemonę, pateikti III PRIEDE, p. 60).

IV.1.4. Dotacijos sutarties arba sprendimo dėl dotacijos skyrimo naudojimas: prašome žr. III.1.3 skyrių, [p. 23](#).

IV.1.5. Mokėjimo tvarka

IV.1.5.1 Pagal 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ **išankstinis finansavimas** neteikiamas.

IV.1.5.2. Galutinis mokėjimas

Galutinė ataskaita

Dotacija paramos gavėjui išmokama tada, kai jis EACEA pateikia ir kai EACEA patvirtina mokėjimo prašymą, įtrauktą į galutinės ataskaitos formą. Galutinė ataskaita kartu su oficialiomis galutinės ataskaitos formomis turi būti pateikta per **du mėnesius** nuo projekto pabaigos, joje turi būti aptarti ir su pradiniais tikslais palyginti projekto rezultatai. Norėdamas gauti (galutinį) mokėjimą, paramos gavėjas privalo atsiųsti galutinę ataskaitą ir pagrindimus, kaip nurodyta interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Galutinio mokėjimo apskaičiavimas

Jeigu pagal 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ faktinis reikalavimus atitinkančių dalyvių ir dienų skaičius yra mažesnis, nei numatyta projekto pasiūlyme, dotacija bus mažinama remiantis fiksuotais dalyvių skaičiaus intervalais (žr. III PRIEDA, p. 60).

PAVYZDYS

Projekto pasiūlyme numatyta, kad **trumpesniame kaip 10 dienų** susitikime gali dalyvauti **84** reikalavimus atitinkantys dalyviai. Taigi, piliečių susitikimui, kuriame dalyvaus **71/85 dalyviai** ir kuris truks **trumpiau kaip 10 dienų**, skiriama **11 000 EUR** dotacija.

Toliau aptariami du atvejai ir paaiškinama, kaip apskaičiuojamas galutinis mokėjimas

a) Galutinėje ataskaitoje nurodoma, kad renginyje faktiškai dalyvavo **65** dalyviai, o susitikimas faktiškai truko **trumpiau kaip 10 dienų**. Kadangi dalyvių skaičiaus intervalas pakito nuo 71/85 į 56/70, galutinis mokėjimas mažinamas iki **9 000 EUR**.

a) Galutinėje ataskaitoje nurodoma, kad renginyje faktiškai dalyvavo **75** dalyviai, o susitikimas faktiškai truko **trumpiau kaip 10 dienų**. Nors dalyvių skaičius sumažėjo nuo **84 iki 75**, dalyvių skaičiaus intervalas liko tas pats, 71/85, taigi galutinio mokėjimo suma lieka **11 000 EUR**.

PASTABA. Norint gauti (galutinį) mokėjimą, būtina, kad projekto pagal 1.1 priemonę dalyvių skaičius atitiktų mažiausio galimo dalyvių skaičiaus (25) reikalavimą.

IV.2. Pirmojo veiksmo 1.2 priemonė „Susigiminiavusių miestų tinklai“

IV.2.1. Specifiniai aspektai

Vietos savivaldos institucijoms nuolat kyla naujų klausimų, joms tenka dalyvauti įgyvendinant įvairias politikos kryptis, kurios dažnai yra susijusios su Europos lygmeniu vykstančiais įvykiais. Savivaldybių tinklai bendrai rūpimiems klausimams spręsti – svarbi priemonė informacija grįstoms diskusijoms skatinti ir keistis gera praktika.

Giminiavimasis sukuria stiprius savivaldybių ryšius, todėl miestų giminiavimosi procese **sukurtų tinklų galimybes** būtina išnaudoti *teminio* ir *ilgalaikio* miestų bendradarbiavimo tikslais. Komisija remia tokių tinklų kūrimą, nes jie yra svarbi priemonė, užtikrinanti sistemišką, intensyvų ir įvairiapusį bendradarbiavimą ir taip prisidedanti prie šios programos poveikio didinimo.

Numatoma, kad priemonės „Susigiminiavusių miestų tinklai“ projektai turėtų:

- sujungti **įvairias veiklos sritis bendros svarbos** su Europos integracija susijusiems klausimams spręsti įgyvendinant programos prioritetus;
- per šiuos renginius sukurti **informacijos sklaidos priemones**, siekiant skatinti sistemišką ir tvarų teminį bendradarbiavimą ir projektų rezultatų sklaidą;
- padėti apibrėžti **tikslines grupes**, kurioms pasirinktos temos ypač aktualios, įtraukti atitinkamoje srityje aktyviai veikiančius bendruomenės narius (t. y. ekspertus, vietos asociacijas, piliečius ir piliečių grupes, kuriuos ta tema veikia tiesiogiai, ir t. t.);
- tapti **pamatu būsimoms** dalyvaujančių miestų **iniciatyvoms ir veiksams** sprendžiant tuos pačius arba, galbūt, kitus bendros svarbos klausimus.

IV.2.2. Atrankos tvarka

Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

IV.2.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ (žr. II PRIEDA, p. 58).

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.2. Įsteigtas vienoje iš dalyvaujančių šalių. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.3. Organizacijos pobūdis

- Miestai, savivaldybės, jų giminiavimosi komitetai arba tinklai
- Kitų lygmenų vietos ir (arba) regioninės valdžios institucijos
- Vietos valdžios institucijų federacijos ir (arba) asociacijos
- Vietos valdžios institucijoms atstovaujančios pelno nesiekiančios organizacijos

A.2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti savivaldybės bent iš **keturių** dalyvaujančiųjų šalių, kurių bent viena yra ES valstybė narė.

B. Projekto pobūdis ir mastas

B.1. Dalyvių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **30** pakviestų dalyvių. „Pakviesti dalyviai“ – tai tarptautiniai dalyviai, kuriuos siunčia reikalavimus atitinkantis (-ys) partneris (-iai).

B.2. Biudžetas

Projekto pasiūlymai privalo atitikti mažiausios reikalavimus atitinkančios dotacijos vienam projektui kriterijų.

Mažiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **10 000 EUR**

Didžiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **150 000 EUR**

B.3. Veiklos vieta ir veiklos sričių skaičius

Veikla turi vykti vienoje iš projekte dalyvaujančių reikalavimus atitinkančių programos šalių ([žr. p. 17](#)). Pagal kiekvieną projektą turi būti numatyti bent **3** renginiai.

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis ir arba projekto trukmė

Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kuris priklauso nuo priemonės terminų, kada pateikta paraiška ([žr. I.8 skyrių, p. 12](#)).

Ilgiausia galima projekto trukmė – **24 mėnesiai**.

Ilgiausia galima kiekvieno renginio trukmė – **21 diena**.

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

C.2. Terminas

C.3. Oficiali kalba

Prašome [žr. II.1 skyrių \(p. 14\)](#) ir [II.2.1 skyrių \(p. 18\)](#).

IV.2.2.2. Atmetimo kriterijai. Prašome [žr. II.2.2 skyrių, p. 18](#).

IV.2.2.3. Atrankos kriterijai – veiklos ir finansinės galimybės. Prašome [žr. II.2.3 skyrių, p. 19](#).

IV.2.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai. Prašome [žr. II.2.4 skyrių, p. 20](#).

IV.2.3. Dotacijos apskaičiavimas

Atsižvelgiant į 2008 ir 2009 m. projekto statistinės analizės rezultatus, vienodo dydžio finansavimo sistema supaprastinta. Skirtingoms šalims nustatyta dienpinigių suma, pagal kurią anksčiau būdavo apskaičiuojama dotacija, nebebus taikoma. Pagal naująją vienodo dydžio įkainių sistemą dotacija apskaičiuojama pagal bendrą dalyvių (dalyvaujančių vietos ir tarptautinių lygmenimis) skaičių (pagal jį skiriama fiksuota dotacijos dalis) ir dienų skaičių. Tie patys parametrai galioja visoms programoje dalyvaujančioms šalims.

Dotacija apskaičiuojama pagal vienodo dydžio įkainius. Bendra dotacijos, kurią prašoma skirti, suma apskaičiuojama sudedant:

A. bendras **kiekvienam renginiui** prašomas sumas;

B. sumą, kurią prašoma skirti **informacijos sklaidos priemonėms** (jei prašoma);

C. sumą, kurią prašoma skirti **koordinavimo išlaidoms** (jei prašoma).

(Kokie vienodo dydžio įkainiai taikomi pagal šią priemonę, žr. IV PRIEDE, šio vadovo 60 psl.).

IV.2.4. Sprendimo dėl dotacijos skyrimo ir dotacijos sutarties naudojimas. Prašome žr. III.1.3 skyrių, [p. 23](#).

IV.2.5. Mokėjimo tvarka

Taikomas išankstinis finansavimas: **50 proc. bendros dotacijos sumos**. Informacija apie išankstinio finansavimo ir galutinio mokėjimo tvarką pateikta III.2.6 skyriuje, [p. 32](#).

IV.3. Pirmojo veiksmo 2.1 priemonė „Piliečių projektai“

IV.3.1. Specifiniai aspektai

Priemonės „Piliečių projektai“ tikslas – ištirti naujoviškas metodikas ir būdus aktyviam piliečių dalyvavimui Europos lygmeniu ir Europos piliečių bei Europos institucijų dialogui skatinti. Pagal šią priemonę bus remiami įvairūs tarpvalstybinio ir tarpsektorinio pobūdžio projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja piliečiai. Pirmenybė teikiama projektams, kuriais skatinamas aktyvumas vietos lygmeniu.

Numatoma, kad „Piliečių projektai“ turėtų:

- padėti **sužinoti piliečių nuomonę** apie kai kuriuos pagrindinius Europos ateityje laukiančius iššūkius;
- **ištirti naujas metodikas**, galinčias **skatinti aktyvią sąveiką** ir diskusijas tarp piliečių ES politikos klausimais, kurie yra aktualūs jų kasdieniame gyvenime;
- **sukurti būdus**, kurie padėtų Europos piliečiams plėtoti **pilietinę kompetenciją**, reikšti savo požiūrį į Europos integracijos procesą ir nuomonę apie jį, teikiant rekomendacijas politikos formuotojams Europos lygmeniu;
- **skatinti Europos piliečių ir ES institucijų dialogą**, kuris suteiktų piliečiams daugiau galių ES politikos ir jos poveikio srityje ir užtikrintų, kad ES institucijos tinkamai atsižvelgtų į piliečių nuomonę.

Šiuo atžvilgiu bent 30 proc. projekto dalyvių turi būti atvykę iš kitų šalių, ne iš šalies, kurioje vyksta renginys.

Šių tikslų galima pasiekti subūrus piliečių grupes, kurios galėtų parengti rekomendacijas,

kurias būtų galima integruoti į politikos procesą Europos lygmeniu. Rengiant ir įgyvendinant projektą reikia skatinti realų principo „iš apačios į viršų“ laikymąsi. Piliečių rekomendacijos, gaunamos vykstant tokiems procesams, yra vertinga informacija Europos Komisijai, nes jos yra kitokios ir papildo informaciją, kurią Komisija gauna įprastais konsultavimosi kanalais.

Europos Komisijos Komunikacijos generalinis direktoratas vykdydamas savo funkcijas nori dėmesingai išklausti organizacijas, dalyvaujančias kuriant piliečių grupes, ir tapti realiu jų partneriu. Todėl Komunikacijos generalinis direktoratas įsipareigoja teikti informaciją, dalytis patirtimi atrinktų projektų įgyvendinimo srityse, sudaryti palankesnes sąlygas užmegzti ryšius su kitais Europos ekspertais ir imtis priemonių, kad būtų atitinkamai atsižvelgta į projekto įgyvendinimo laikotarpiu gautas piliečių rekomendacijas.

IV.3.2. Atrankos tvarka

Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

IV.3.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ (žr. II PRIEDĄ p. 58).

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.2. Įsteigtas vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.3. Organizacijos pobūdis

Pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) (nurodytos I PRIEDE, p. 53) arba vietos valdžios institucijos.

A.2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti organizacijos ir (arba) institucijos bent iš **penkių** programoje dalyvaujančių šalių, kurių bent viena yra ES valstybė narė.

B. Projekto pobūdis ir mastas

B.1. Dalyvių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent **200 dalyvių**.

B.2. Biudžetas

Projekto pasiūlymai privalo atitikti mažiausios reikalavimus atitinkančios dotacijos vienam projektui kriterijų.

Mažiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **100 000 EUR**

Didžiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **250 000 EUR**

B.3. Veiklos vieta

Veikla turi vykti vienoje iš programoje dalyvaujančių reikalavimus atitinkančių šalių ([žr. p. 17](#)).

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis ir arba projekto trukmė

Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kuris priklauso nuo priemonės terminų, kada pateikta paraiška (žr. I.8 skyrių, [p. 12](#)).

Ilgiausia galima projekto trukmė – **12 mėnesių**.

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

C.2. Terminas

C.3. Oficiali kalba

Prašome žr. II.1 ([p. 14](#)) ir II.2.1 ([p. 18](#)) skyrius.

IV.3.2.2. Atmetimo kriterijai. Prašome žr. II.2.2 skyrių ([p. 18](#)).

IV.1.2.3. Atrankos kriterijai – veiklos ir finansinės galimybės. Prašome žr. II.2.3 skyrių ([p. 19](#)).

IV.3.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai. Prašome žr. II.2.4 skyrių ([p. 20](#)).

IV.3.3. Dotacijos apskaičiavimas

Dotacija apskaičiuojama kaip finansavimas pagal biudžetą. Daugiau informacijos apie finansavimą pagal biudžetą pateikta III.2.5.2 skyriuje, [p. 30](#).

Dotacija negali sudaryti daugiau kaip **60 proc.** atitinkamo veiksmo **reikalavimus atitinkančių išlaidų**. Taigi, bent 40 proc. visų numatomų reikalavimus atitinkančių išlaidų turi būti padengta iš kitų šaltinių, ne ES biudžeto. Jokiomis aplinkybėmis negali būti skirta didesnė nei prašoma paramos suma.

IV.2.4. Sprendimo dėl dotacijos skyrimo ir dotacijos sutarties naudojimas. Prašome žr. III.1.3 skyrių, [p. 23](#).

IV.3.5. Mokėjimo tvarka

Taikomas išankstinis finansavimas: **50 proc. bendros dotacijos sumos**. Daugiau informacijos apie išankstinio finansavimo ir galutinio mokėjimo tvarką pateikta III.2.6 skyriuje, [p. 32](#).

IV.4. Pirmojo veiksmo 2.2 priemonė „Remiamosios priemonės“

IV.4.1. Specifiniai aspektai

Šios priemonės tikslas – remti veiklos sritis, kurios gali padėti užmegzti ilgalaikius partnerystės ryšius ir sukurti tinklus, vienijančius daug skirtingų suinteresuotųjų subjektų, skatinti aktyvų Europos pilietiškumą ir taip geriau įgyvendinti programos tikslus ir užtikrinti kuo didesnę bendrą programos poveikį ir veiksmingumą.

Pagal *priemonę „Remiamosios priemonės“ numatoma* finansuoti veiklos sritis, kurias įgyvendina tokios struktūros kaip platformos ir tinklai, siekiantys plėtoti ir stiprinti visas programos veiklos sritis ir taip prisidėti prie sklandaus programos įgyvendinimo ir užtikrinti platų tarpvalstybinį jos poveikį, kuris būtų naudingas visiems subjektams, kuriems ši programa gali būti aktuali, įgyvendinant šio pobūdžio veiklą:

- **mokymo kursus**, kurie padėtų potencialiems programos „Europa piliečiams“ pareiškėjams gilinti žinias ir ugdyti įgūdžius, kurių reikia norint įgyvendinti aukštos kokybės projektus;
- **informacinius renginius**, kuriuose būtų viešinama programa „Europa piliečiams“ arba konkreti jos priemonė, dabartinius ir potencialius programos suinteresuotuosius subjektus skatinant keistis patirtimi ir geriausia praktika;
- **kurti platformas**, kurios palengvintų partnerių paiešką ir dabartinių bei potencialių programos „Europa piliečiams“ suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą.

IV.4.2. Atrankos tvarka

Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

IV.4.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ ([žr. II PRIEDA p. 58](#)).

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.2. Įsteigtas vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.3. Organizacijos pobūdis

Vietos valdžios institucijų federacijos ir (arba) asociacijos arba kitos įstaigos, turinčios specialiųjų žinių ir patirties pilietiškumo srityje.

A.2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti organizacijos bent iš **dviejų** dalyvaujančių šalių, kurių bent viena yra ES valstybė narė.

B. Projekto pobūdis ir mastas

B.1. Dalyvių skaičiaus kriterijus netaikomas

B.2. Biudžetas

Projekto pasiūlymai privalo atitikti mažiausios reikalavimus atitinkančios dotacijos vienam projektui kriterijų.

Mažiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **30 000 EUR**

Didžiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **100 000 EUR**

B.3. Veiklos vieta

Veikla turi vykti vienoje iš programoje dalyvaujančių reikalavimus atitinkančių šalių ([žr. p. 17](#)).

Kiekviename projekte turi būti numatyti bent **2** renginiai.

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis arba projekto trukmė

Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kuris priklauso nuo priemonės terminų, kada pateikta paraiška ([žr. I.8 skyrių, p. 12](#)).

Ilgiausia galima projekto trukmė – **12 mėnesių**.

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

C.2. Terminas

C.3. Oficiali kalba

Prašome žr. II.1 skyrių ([p. 14](#)) ir II.2.1 skyrių ([p. 18](#)).

IV.4.2.2. Atmetimo kriterijai. Prašome žr. II.2.2 skyrių ([p. 18](#)).

IV.4.2.3. Atrankos kriterijai – veiklos ir finansinės galimybės. Prašome žr. II.2.3 skyrių ([p. 19](#)).

IV.4.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai. Prašome žr. II.2.4 skyrių ([p. 20](#)).

IV.4.3. Dotacijos apskaičiavimas

Dotacija apskaičiuojama kaip finansavimas pagal biudžetą. Daugiau informacijos apie finansavimą pagal biudžetą pateikta III.2.5.2 skyriuje, p. 30.

Parama negali viršyti **80 proc.** atitinkamo veiksmo **reikalavimus atitinkančių išlaidų**. Taigi, bent 20 proc. visų numatomų reikalavimus atitinkančių išlaidų turi būti padengta iš kitų šaltinių, ne ES biudžeto. Jokiomis aplinkybėmis negali būti skirta didesnė nei prašoma paramos suma.

IV.4.4. Dotacijos sutarties arba sprendimo dėl dotacijos skyrimo naudojimas. Prašome žr. III.1.3 skyrių, [p. 23](#).

IV.4.5. Mokėjimo tvarka

Taikomas išankstinis finansavimas: **50 proc. bendros dotacijos sumos**. Daugiau informacijos apie išankstinio finansavimo ir galutinio mokėjimo tvarką pateikta III.2.6 skyriuje, p. 32.

Antrasis veiksmas „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“

IV.5. Antrojo veiksmo 3 priemonė „Parama pilietinės visuomenės organizacijų vykdomiems projektams“

IV.5.1. Specifiniai aspektai

Pagal šią priemonę remiami konkretūs pilietinės visuomenės organizacijų (PVO), įsteigtų programoje dalyvaujančiose šalyse ir veikiančių Europos, nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmenimis, vykdomi projektai bendros svarbos srityse, susijusiose su programos prioritetais ir tikslais.

Pagal šios priemonės projektus turi būti spendžiami Europos lygmeniu aktualūs klausimai, ypač daug dėmesio skiriama Europos politikos poveikiui.

Numatoma, kad pagal šios priemonės projektus turėtų būti įgyvendinamos tokios veiklos sritys kaip antai: konferencijos, seminarai, debatai, TV ir (arba) radijo laidos, garso ir vaizdo medžiagos rengimas, nuomonių apklausa, naujų informacinių technologijų pritaikymas, taip pat kitos veiklos sritys, suteikiančios galimybių pritaikyti naujoves, įtraukti didelę visuomenės dalį, vadovaujantis aiškesne informacijos sklaidos strategija.

Siekiant paskatinti, kad būtų įgyvendinama daugiau sisteminimo projektų, didžiausia galima paramos suma padidinta nuo 55 000 iki 150 000 EUR, o ilgiausia galima projektų trukmė pratęsta nuo 12 iki 18 mėnesių. Tai turėtų suteikti daugiau galimybių pritaikyti naujoves, įtraukti didesnę visuomenės dalį ir parengti tvirtesnę informacijos sklaidos strategiją.

IV.5.2. Atrankos tvarka

Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

IV.5.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ (žr. II PRIEDĄ p. 58).

Bendrojo Europos intereso siekiančioms organizacijoms, kurios buvo atrinktos 2013 m. gauti veiklos dotaciją pagal Antrojo veiksmo 2.1 ir 2.2 priemones, 2013 m. negalima skirti finansavimo pagal šią priemonę.

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.2. Įsteigtas vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.3. Organizacijos pobūdis

Pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) (nurodytos I PRIEDE, p. 53).

A.2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti organizacijos bent iš **dvių** dalyvaujančiųjų šalių, kurių bent viena yra ES valstybė narė.

B. Projekto pobūdis ir mastas

B.1. Dalyvių skaičiaus kriterijus netaikomas

B.2. Biudžetas

Projekto pasiūlymai privalo atitikti mažiausios reikalavimus atitinkančios dotacijos vienam

projektui kriterijų.

Mažiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **10 000 EUR.**

Didžiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **150 000 EUR.**

B.3. Veiklos vieta

Veikla turi vykti vienoje iš programoje dalyvaujančių reikalavimus atitinkančių šalių ([žr. p. 17](#)).

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis arba projekto trukmė

Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kuris priklauso nuo priemonės terminų, kada pateikta paraiška (žr. I.8 skyrių, [p. 12](#)).

Ilgiausia galima projekto trukmė – **18 mėnesių.**

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

C.2. Terminas

C.3. Oficiali kalba

Prašome žr. II.1 ([p. 14](#)) ir II.2.1 ([p. 18](#)) skyrius.

IV.5.2.2. Atmetimo kriterijai. Prašome žr. II.2.2 skyrių ([p. 18](#)).

IV.4.2.3. Atrankos kriterijai – veiklos ir finansinės galimybės. Prašome žr. II.2.3 skyrių ([p. 19](#)).

IV.5.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai. Prašome žr. II.2.4 skyrių ([p. 20](#)).

IV.5.3. Dotacijos apskaičiavimas

Pareiškėjai gali pasirinkti vieną iš dviejų finansavimo sistemų:

- **vienodo dydžio finansavimą arba**
- **finansavimą pagal biudžetą.**

Vienodo dydžio finansavimas

Atsižvelgiant į 2008 ir 2009 m. projekto statistinės analizės rezultatus, vienodo dydžio finansavimo sistema supaprastinta. Skirtingoms šalims nustatyta dienpinigių suma, pagal kurią anksčiau būdavo apskaičiuojama dotacija, nebebus taikoma. Pagal naująją vienodo dydžio įkainių sistemą dotacija apskaičiuojama pagal bendrą dalyvių (dalyvaujančių vietos ir tarptautiniu lygmenimis) skaičių (pagal jį skiriama fiksuota dotacijos dalis) ir dienų skaičių. Tie patys parametrai galioja visoms programoje dalyvaujančioms šalims.

Dotacija apskaičiuojama pagal vienodo dydžio įkainius. Bendra dotacijos, kurią prašoma skirti, suma apskaičiuojama sudedant:

A. bendras **kiekvienam renginiui** prašomas sumas;

B. sumą, kurią prašoma skirti **informacijos sklaidos priemonėms** (jei prašoma);

C. sumą, kurią prašoma skirti **koordinavimo išlaidoms** (jei prašoma).

(Kokie vienodo dydžio įkainiai taikomi pagal šią priemonę, žr. IV PRIEDE, šio vadovo 60 psl.).

Finansavimas pagal biudžetą

Dotacija apskaičiuojama kaip finansavimas pagal biudžetą. Daugiau informacijos apie finansavimą pagal biudžetą pateikta III.2.5.2 skyriuje, p. 30.

Dotacija negali sudaryti daugiau kaip **70 proc.** atitinkamo veiksmo **reikalavimus atitinkančių išlaidų**. Taigi, bent 30 proc. visų numatomų reikalavimus atitinkančių išlaidų turi būti padengta iš kitų šaltinių, ne ES biudžeto. Jokiomis aplinkybėmis negali būti skirta didesnė nei prašoma paramos suma.

IV.5.4. Dotacijos sutarties arba sprendimo dėl dotacijos skyrimo naudojimas. Prašome žr. III.1.3 skyrių, [p. 23](#).

IV.5.5. Mokėjimo tvarka

Taikomas išankstinis finansavimas: **50 proc. bendros dotacijos sumos**. Daugiau informacijos apie išankstinio finansavimo ir galutinio mokėjimo tvarką pateikta III.2.6 skyriuje, [p. 32](#).

Ketvirtasis veiksmas „Gyva Europos atmintis“

IV.6. Ketvirtasis veiksmas „Gyva Europos atmintis“

IV.6.1. Specifiniai aspektai

Europos Sąjunga remiasi tokiomis pagrindinėmis vertybėmis kaip laisvė, demokratija ir pagarba žmogaus teisėms. Norint suprasti visą jų reikšmę, būtina prisiminti, kaip Europoje šiuos principus buvo pamynęs nacizmas ir stalinizmas. Paminėdami aukas, išsaugodami su deportacijomis susijusias vietas ir archyvus, europiečiai išsaugos praeities atmintį, nepamiršdami ir jos tamsiujų pusių. Ypač svarbu tai padaryti dabar, nes vis daugiau tų įvykių liudininkų mus palieka.

Pagal šį veiksmap galima remti šio pobūdžio projektus:

- projektus, kuriais siekiama išsaugoti su masinėmis deportacijomis susijusias vietas, memorialus, buvusias nacių koncentracijos stovyklas, kitas masinio kankinimo ir naikinimo vietas bei šiuos įvykius užregistravusius dokumentų archyvus ir atmintį apie tuos, kurie nežmoniškais sąlygomis gelbėjo žmones nuo holokausto;
- projektus, kuriais siekiama išsaugoti stalinizmo masinio naikinimo ir masinių deportacijų aukų atminimą.

Numatoma, kad pagal šios priemonės projektus turėtų būti vykdoma panaši veikla kaip pagal Antrojo veiksmo 3 priemonę „Parama PVO vykdomiems projektams“ ([žr. p. 46](#)).

IV.6.2. Atrankos tvarka

Per atranką paraiškos bus vertinamos pagal tokius kriterijus: reikalavimų atitikimo, atmetimo, atrankos ir paramos skyrimo.

IV.6.2.1. Reikalavimų atitikimo kriterijai

Reikalavimų atitikimo kriterijai suskirstyti į tris pagrindines grupes: a) pareiškėjas ir partneriai, b) projekto pobūdis ir mastas, c) paraiška. Šiame Vadove apžvelgiami reikalavimų atitikimo kriterijai, taikomi pagal programą „Europa piliečiams“ (žr. II PRIEDA p. 58).

A. Pareiškėjas ir partneriai

A.1. Pareiškėjo ir partnerių pobūdis

A.1.1. Teisinis statusas. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.2. Įsteigtas vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių. Prašome žr. II.2.1 skyrių ([p. 17](#)).

A.1.3. Organizacijos pobūdis

- Nevyriausybinės organizacijos
- Likusių gyvųjų asociacijos
- Atminimo sritį administruojantys subjektai
- Muziejai
- Vietos ar regioninės valdžios institucijos arba
- Bendros europinės svarbos federacijos
- Fondai
- Mokslinių tyrimų ir (arba) švietimo institucijos

A.2. Partnerių skaičius

Projekte turi dalyvauti bent vienos reikalavimus atitinkančios programoje dalyvaujančios šalies organizacijos.

B. Projekto pobūdis ir mastas

B.1. Dalyvių skaičiaus kriterijus netaikomas

B.2. Biudžetas

Projekto pasiūlymai privalo atitikti mažiausios reikalavimus atitinkančios dotacijos vienam projektui kriterijų.

Mažiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **10 000 EUR.**

Didžiausia galima reikalavimus atitinkanti dotacija projektui: **100 000 EUR.**

B.3. Veiklos vieta

Veikla turi vykti vienoje iš programoje dalyvaujančių reikalavimus atitinkančių šalių ([žr. p. 17](#)).

B.4. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis ir arba projekto trukmė

Projektas turi būti pradėtas įgyvendinti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį, kuris priklauso nuo priemonės terminų, kada pateikta paraiška (žr. I.8 skyrių, [p. 12](#)).

Ilgiausia galima projekto trukmė – **18 mėnesių**.

C. Paraiška

C.1. Oficiali paraiškos forma

C.2. Terminas

C.3. Oficiali kalba

Prašome žr. II.1 ([p. 14](#)) ir II.2.1 ([p. 18](#)) skyrius.

IV.6.2.2. Atmetimo kriterijai. Prašome žr. II.2.2 skyrių ([p. 18](#)).

IV.6.2.3. Atrankos kriterijai – veiklos ir finansinės galimybės. Prašome žr. II.2.3 skyrių ([p. 19](#)).

IV.6.2.4. Dotacijos skyrimo kriterijai. Prašome žr. II.2.4 skyrių ([p. 20](#)).

IV.6.3. Dotacijos apskaičiavimas

Pareiškėjai gali pasirinkti vieną iš dviejų finansavimo sistemų:

- **vienodo dydžio finansavimą arba**
- **finansavimą pagal biudžetą.**

Vienodo dydžio finansavimas

Atsižvelgiant į 2008 ir 2009 m. projekto statistinės analizės rezultatus, vienodo dydžio finansavimo sistema supaprastinta. Skirtingoms šalims nustatyta dienpinigių suma, pagal kurią anksčiau būdavo apskaičiuojama dotacija, nebebus taikoma. Pagal naująją vienodo dydžio įkainių sistemą dotacija apskaičiuojama pagal bendrą dalyvių (dalyvaujančių vietos ir tarptautiniu lygmenimis) skaičių (pagal jį skiriama fiksuota dotacijos dalis) ir dienų skaičių. Tie patys parametrai galioja visoms programoje dalyvaujančioms šalims.

Dotacija apskaičiuojama pagal vienodo dydžio įkainius. Bendra dotacijos, kurią prašoma skirti, suma apskaičiuojama sudedant:

A. bendras **kiekvienam renginiui** prašomas sumas;

B. sumą, kurią prašoma skirti **informacijos sklaidos priemonėms** (jei prašoma);

C. sumą, kurią prašoma skirti **koordinavimo išlaidoms** (jei prašoma).

(Kokie vienodo dydžio įkainiai taikomi pagal šią priemonę, žr. IV PRIEDE, šio vadovo 60 psl.).

Finansavimas pagal biudžetą

Dotacija apskaičiuojama kaip finansavimas pagal biudžetą. Daugiau informacijos apie finansavimą pagal biudžetą pateikta III.2.5.2 skyriuje, p. 30.

Parama negali viršyti **70 proc.** atitinkamo veiksmo **reikalavimus atitinkančių išlaidų**. Taigi, bent 30 proc. visų numatomų reikalavimus atitinkančių išlaidų turi būti padengta iš kitų šaltinių, ne ES biudžeto. Jokiomis aplinkybėmis negali būti skirta didesnė, nei prašoma, paramos suma.

IV.2.4. Dotacijos sutarties arba sprendimo dėl dotacijos skyrimo naudojimas. Prašome žr. III.1.3 skyrių, [p. 23](#).

IV.6.5. Mokėjimo tvarka

Taikomas išankstinis finansavimas: **50 proc. bendros dotacijos sumos**. Daugiau informacijos apie išankstinio finansavimo ir galutinio mokėjimo tvarką pateikta III.2.6 skyriuje, [p. 32](#).

1 PRIEDAS. ŽODYNĖLIS

Aktyvus Europos pilietiškumas – „tai dalyvavimas pilietinės visuomenės, bendruomenės ir (arba) politiniame gyvenime, kuriam būdinga abipusė pagarba, smurto nebuvimas, pagarba žmogaus teisėms ir demokratijai“ (Europos Komisijos Jungtinio tyrimų centro ir Mokymosi visą gyvenimą tyrimų centro 2006 m. tyrimo projektas).

Dotacijos skyrimo kriterijai – remiantis šiais kriterijais vertinama pasiūlymų kokybė – tai, kaip jie atitinka kiekvienos programos krypties tikslus ir reikalavimus. Šie kriterijai apima ir kokybės, ir kiekybės aspektus, kurių kiekvienam priskiriama tam tikra svarba.

Banko sąskaita – *paramos gavėjo* banko sąskaita arba subsąskaita eurais, per kurią turi būti atliekami su jo projektu susiję mokėjimai. Vykdomoji įstaiga užves bylą su šio banko sąskaitos arba subsąskaitos informacija, remdamasi koordinatoriaus pateikta *finansinės informacijos forma*.

Paramos gavėjas – organizacija, kuri yra teisiškai atsakinga už projekto įgyvendinimą ir gauna paramą.

Biudžeto vykdymo institucija – Europos Taryba ir Europos Parlamentas sudaro Europos Sąjungos biudžetą remdamiesi Europos Komisijos pasiūlymu.

Piliečių grupės – modelis, skatinantis aktyvų ES piliečių bendradarbiavimą, užmezgant glaudesnę jų dialogą ir remiant nuomonės apie Europos integracijos procesą formavimą. Žr. http://ec.europa.eu/citizenship/pilot-projects/doc383_en.htm.

Pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) – be kitų dalykų, tai profesinės sąjungos, švietimo institucijos ir savanoriškojo darbo bei mėgėjiško sporto srityse veikiančios organizacijos, NVO, bendros organizacijos, tinklai, asociacijos ir federacijos, ekspertų grupės, universitetai, religinės organizacijos.

Interesų konfliktas – pagal Finansinį reglamentą (52 straipsnį):

1. Visiems finansų pareigūnams ir kitiems asmenims, dalyvaujantiems biudžeto įgyvendinimo, valdymo, audito arba kontrolės procesuose, draudžiama imtis bet kurių veiksmų, dėl kurių gali kilti jų asmeninių ir Bendrijos interesų konfliktas. Jeigu taip nutiktų, atitinkamas asmuo privalo atsisakyti tokių veiksmų ir pranešti apie tai kompetentingai institucijai.

2. Interesų konfliktas kyla, kai dėl priešasčių, susijusių su šeima, emociniu gyvenimu, politine ir pilietine priklausomybe, ekonominiais interesais ar su bet kokiais kitais su *paramos gavėju* bendrais interesais, kyla pavojus, kad finansų pareigūnas arba kitas pirmoje pastraipoje nurodytas asmuo negalės nešališkai ir objektyviai vykdyti savo funkcijų.

Įrangos nusidėvėjimas – jeigu projekto arba bendrai finansuojamos darbo programos tikslais perkama ir naudojama įranga, skaičiuojamas jos nusidėvėjimas. Reikalavimus atitinkančios *tiesioginės išlaidos* yra tik nusidėvėjimas, tenkantis *reikalavimus atitinkančiam laikotarpiui*, nurodytam *dotacijos sutartyje arba sprendime dėl dotacijos skyrimo*, jeigu ta įranga naudojama būtent projektui arba būtent bendrai finansuojamos darbo programos veiklai vykdyti. Taikomos nusidėvėjimo taisyklės, nustatytos nacionalinėse mokesčių ir *paramos gavėjo* apskaitos taisyklėse.

Tiesioginės išlaidos – reikalavimus atitinkančios tiesioginės išlaidos – tai išlaidos, kurios gali būti laikomos konkrečiomis, tiesiogiai su projekto arba darbo programos vykdymu susijusiomis ir tiesiogiai tam priskiriamomis išlaidomis.

e. forma – elektroninė dotacijos paraiškos forma, kurią užpildyti ir pateikti galima interneto svetainėje http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

„Europa piliečiams“ centrai (EPC) – nacionalinės struktūros, turinčios užtikrinti veiksmingą praktinės informacijos apie programos teikiamas finansavimo galimybes, įgyvendinimą, veiklą platinimas plačiajai visuomenei. Europoje veikiančių „Europa piliečiams“ centrų sąrašas ir duomenys ryšiams su jais palaikyti skelbiami interneto svetainėje http://ec.europa.eu/citizenship/how-to-participate/doc714_en.htm.

ELPA/ EEE šalys – trys programoje dalyvaujančios šalys – Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės ir Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo šalys: Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija.

Reikalavimus atitinkantis biudžetas – pasiūlymo biudžetas turi būti pateiktas eurais, jį turi sudaryti dvi dalys: išlaidų, kurios turėtų būti padengtos iš Europos Sąjungos suteikiamų lėšų, sąmata ir pajamų (įskaitant prašomą dotaciją) sąmata. Biudžetas turi būti subalansuotas (išlaidos = pajamos).

Reikalavimus atitinkančios išlaidos – būtinos, konkrečios ir pagrįstos išlaidos, kurių patiria *paramos gavėjas ir (arba) vienas iš projekto organizatorių*, įgyvendindamas bendrai finansuojamą veiklą, arba *paramos gavėja* – organizacija, įgyvendindama savo metinėje darbo programoje apibrėžtą veiklą. Jos turi būti registruojamos apskaitos dokumentuose pagal taikomus apskaitos principus. Paramos gavėjo vidaus apskaitos ir audito procedūros turi būti tokios, kad būtų galima tiesiogiai sutikrinti išlaidas ir pajamas, deklaruotas veiksmo atžvilgiu, su atitinkamomis finansinėmis ataskaitomis ir patvirtinamaisiais dokumentais.

Reikalavimų atitikimo kriterijai – reikalavimų atitikimo kriterijai yra nustatyti kiekvienai programos *priemonei* ir yra taikomi per pirmą pateiktų pasiūlymų atrankos etapą. Išsamiai pagal *atrankos* ir *dotacijos skyrimo kriterijus* vertinami tik reikalavimų atitikimo kriterijus atitinkantys pasiūlymai.

Reikalavimus atitinkantis laikotarpis – laikotarpis, per kurį turi būti patirtos *reikalavimus atitinkančios išlaidos*, tai yra išlaidos, kurios yra reikalingos veiklai arba bendrai finansuojamai darbo programai įgyvendinti ir kurias reikia apmokėti. Reikalavimus atitinkantis laikotarpis nurodomas *dotacijos sutartyje* arba *sprendime dėl dotacijos skyrimo*.

Atmetimo kriterijai – bendro pobūdžio kriterijai, taikomi visiems pareiškėjams, prašantiems Komisijos skirti dotaciją. Pareiškėjai privalo patvirtinti, kad atitinka Finansinio reglamento 93 straipsnio 1 dalies, 94 straipsnio ir 96 straipsnio 2 dalies a punkto nuostatas.

Finansinės pareiškėjo galimybės – vienas iš *atrankos kriterijų*, vertinamas per pateiktų pasiūlymų atrankos procesą, kai prašoma skirti didesnę kaip 60 000 EUR dotaciją. Pareiškėjai privalo turėti stabilius ir pakankamus finansavimo šaltinius ir tęsti savo veiklą projekto

įgyvendinimo laikotarpiu bei prisidėti prie finansavimo. Kad *finansines galimybes* būtų lengviau įvertinti, turi būti pateikta Finansinių galimybių forma.

Finansinės informacijos forma – Vykdomosios įstaigos tarnybos negali nei skirti dotacijos, nei leisti sumokėti išankstinio finansavimo išmokos tol, kol *paramos gavėjo* rekvizitai nebus užregistruoti ir centralizuotai patikrinti. Tuo tikslu pareiškėjai privalo pateikti Finansinės informacijos formą, pagal kurią būtų galima patikrinti *banko sąskaitą*, susijusią su *dotacijos sutartimi arba sprendimu dėl dotacijos skyrimo*. Ši forma privalo būti pasirašyta sąskaitos valdytojo ir patvirtinta banko (t. y. oficialiu banko antspaudu ir banko atstovo parašu).

Vienodo dydžio įkainiai – pagal šią sistemą dotacija apskaičiuojama kaip fiksuota suma. Kad ir paramos gavėjams, ir Vykdomajai įstaigai dotaciją būtų paprasčiau valdyti, įvedama paramos apskaičiavimo sistema remiantis vienkartinėmis sumomis ir vienodo dydžio įkainiais.

Dotacijos sutartis – geros kokybės pasiūlymai gali būti Europos Sąjungos finansuojami pagal Vykdomosios įstaigos ir *paramos gavėjo* sudarytą *dotacijos sutartį*. Dotacijos sutartyje nustatomos dotacijos skyrimo sąlygos, ji įsigalioja, kai ją pasirašo antroji šalis, t. y. Vykdomoji įstaiga. Ji gali būti keičiama *reikalavimus atitinkančiu veiklos laikotarpiu*.

Dotacijos apskaičiavimo forma – oficiali forma, kurią reikia naudoti apskaičiuojant dotaciją ir pridėti prie teikiamos e. formos. Tai neatskiriama paraiškos formos dalis.

Sprendimas dėl dotacijos skyrimo – geros kokybės pasiūlymai gali būti Europos Sąjungos finansuojami pagal Vykdomosios įstaigos vienašališkai pasirašytą sprendimą dėl dotacijos skyrimo. Sprendime dėl dotacijos skyrimo nustatomos dotacijos skyrimo sąlygos. Jis gali būti keičiamas *reikalavimus atitinkančiu veiklos laikotarpiu*.

Netiesioginės išlaidos (administracinės arba veiklos išlaidos) – *reikalavimus atitinkančios išlaidos*, kurių neįmanoma priskirti prie konkrečių išlaidų, tiesiogiai susijusių su veiklos įgyvendinimu (t. y. negalima jai priskirti tiesiogiai), bet kurias galima nustatyti ir įrodyti, kad jos buvo susijusios su veikla. Jas gali sudaryti tokios išlaidos: nuomos, šildymo, elektros, dujų, ryšių ir pašto.

Juridinis asmuo – kad atitiktų reikalavimus, pareiškėjas privalo būti juridinis asmuo, t. y. privati arba viešoji organizacija, turinti juridinio asmens statusą. Kad būtų galima patikrinti, ar pareiškėjai yra juridiniai asmenys, kartu su atitinkamais patvirtinamaisiais dokumentais (t. y. įstatais arba steigimo nutarimu) turi būti pateikta *Juridinio asmens forma*.

Veiklos galimybės – tai vienas iš *atrunkos kriterijų*, vertinamas per pateiktų pasiūlymų atrunkos procesą, kai prašoma skirti didesnę kaip 60 000 EUR dotaciją. Pareiškėjai privalo turėti profesinių įgūdžių ir kvalifikaciją, reikalingą siūlomai veiklai arba darbo programai įvykdyti.

Programoje dalyvaujančios šalys – programoje gali dalyvauti Europos Sąjungos valstybės narės: Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vokietija, Vengrija. Kroatija, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Albanija, Juodkalnija, Serbija bei Bosnija ir Hercegovina prisijungė prie programos, todėl gali visateisiškai dalyvauti visuose

programos veiksmuose.

Programoje potencialiai dalyvausiančios šalys – programoje taip pat galbūt galės dalyvauti kitos šalys, jeigu bus įvykdyti tam tikri teisiniai ir finansiniai įsipareigojimai (t. y. pasirašytas susitarimo memorandumas, kuriame nustatomos atitinkamos šalies dalyvavimo programoje sąlygos). Daugiau informacijos apie šių šalių dalyvavimą pateikta interneto svetainėje http://ec.europa.eu/citizenship/focus/focus14_en.htm. Programoje potencialiai dalyvausiančios šalys:

- ELPA narės, EEE susitarimo šalys (Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija);
- šalis kandidatė⁷ (Turkija);
- Kosovas pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244.

Programos komitetas – remiantis sprendimu, kuriuo įsteigta programa „Europa piliečiams“, Komisijai ir Vykdomajai įstaigai talkina komitetas, kurį sudaro *programoje dalyvaujančių šalių* atstovai. Šis Komitetas nuolat informuojamas, kviečiamas pateikti savo nuomonę dėl, be kitų dalykų, programos darbo plano įgyvendinimo, dotacijos skyrimo kriterijų, atrankos, bendros įvairių programos veiksmų pusiausvyros.

Įrodymai, kad organizacija veikia vienos arba kelių vietos valdžios institucijų vardu (taikoma tik ne pelno organizacijoms ir giminiavimosi komitetams, teikiantiems paraiškas pagal 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“ ir 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“) – oficialus raštas, kuriame aiškiai nurodoma, kad pareiškėjas veikia vietos valdžios institucijos vardu, pasirašytas tos vietos valdžios institucijos atstovo.

Viešoji organizacija – bet kuri institucija, kurios išlaidų dalį savaime apmoka valstybės išdas iš centrinio, regioninio arba vietos lygmens valstybės biudžeto. Kitaip tariant, tokios išlaidos apmokamos iš viešojo sektoriaus lėšų, gautų iš įstatymuose nustatytų mokesčių, baudų arba komisinių mokėjimų – dėl to nereikia teikti paraiškų, kurios galėtų tapti kliūtimi šioms lėšoms gauti. Organizacijos, kurių egzistavimas priklauso nuo valstybės finansavimo ir kurios kasmet gauna dotacijas, bet teoriškai tam tikrais metais gali negauti jokio finansavimo, Vykdomosios įstaigos yra laikomos ne viešosiomis, bet privačiomis organizacijomis.

Peržiūros teisė – Europos Parlamentas turi teisę peržiūrėti įgyvendinimo priemones, kurioms taikoma bendro sprendimo procedūra (t. y. dėl kurių sprendimus priima Taryba ir Parlamentas, remdamiesi Komisijos pasiūlymu). Naudodamasis šia teise Parlamentas prieš Komisijai priimant oficialų sprendimą turi per vieną mėnesį išnagrinėti priemonės projektą. Terminas pradedamas skaičiuoti iškart, kai pasiūloma įgyvendinimo priemonė (t. y. bendrai finansuoti atrinktų pasiūlymų sąrašas), pasikonsultavus su *Programos komitetu*, perduodama Parlamentui.

---

⁷ Šalys, siekiančios narystės ES, įgyja šalies kandidatės statusą nuo tos dienos, kai Europos Taryba oficialiai priima jų paraišką.

Atrankos kriterijai – pagal šiuos kriterijus vertinamos organizacijų pareiškėjų *veiklos ir finansinės galimybės*, tai, kaip jos gebės įgyvendinti siūlomą projektą arba darbo programą (t. p. žr. *Veiklos galimybės ir finansinės galimybės*).

Subranga (sutarčių įgyvendinimas, pirkimo sutarčių sudarymas) – visas paslaugas ir (arba) prekes pagal siūlomą projektą arba darbo programą gali teikti kita šalis, ne organizacija pareiškėja, jas visiškai apmoka organizacija pareiškėja, neatsižvelgiant į teisinę jos ir trečiosios šalies susitarimo formą. Subrangovai privalo būti nurodyti paraiškos formoje, tiesioginės išlaidos privalo būti susietos su šių šalių vykdoma veikla ir aiškiai nurodytos biudžete. Bendra pirkimo sutarčių vertė negali viršyti pusės Europos Sąjungos skirtos dotacijos sumos.

Sąvoką „**susigiminiavę miestai**“ reikia suprasti plačiąja prasme, ji apibūdina miestus, kurie yra pasirašę arba įsipareigoję pasirašyti giminiavimosi sutartis, taip pat miestus, dalyvaujančius kitokios formos partnerystėje, skatinančioje jų bendradarbiavimą ir kultūrinius ryšius.

Giminiavimosi sutartys – vienos tokios sutarties formos arba modelio nėra, todėl sutarties tekstas dažnai gali būti gana bendro pobūdžio, joje numatomas abipusis bendradarbiavimas, piliečių vienijimas, ateities santykių ir bendros veiklos plėtojimas. Informacija apie sudarytas ir ateityje planuojamas sudaryti sutartis turi būti pateikta paraiškos formoje, tačiau kartu su paraiškos dokumentais sutarčių kopijų pateikti nebūtina.

Rezultatų vertės didinimas – procesas, kurio metu skleidžiami ir diegiami projekto rezultatai siekiant, kad jų vertė būtų kuo didesnė, o jų poveikis kuo stipresnis ir kad kuo daugiau Europos piliečių turėtų iš jų naudos.

„Programos Europa piliečiams vadovas“ (redakcija galioja nuo 2013 m.) – II PRIEDAS – Reikalavimų atitikimo kriterijų lentelė

REIKALAVIMŲ ATITIKIMO KRITERIJAI	PIRMASIS VEIKSMAS „Aktyvių piliečių Europa“				ANTRASIS VEIKSMAS „Aktyvi Europos pilietinė visuomenė“	KETVIRTASIS VEIKSMAS
	1.1 priemonė „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“*	1.2 priemonė „Susigiminiavusių miestų tinklai“	2.1 priemonė „Piliečių projektai“	2.2 priemonė „Remiamosios priemonės“	3 priemonė „Parama PVO vykdomiems projektams“	„Gyva Europos atmintis“
A. PAREIŠKĖJO IR PARTNERIŲ POBŪDIS						
A.1. TEISINIS STATUSAS: VISI pareiškėjai ir partneriai turi būti arba VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS arba NE PELNO ORGANIZACIJOS, turinčios juridinio asmens statusą - tai priklauso nuo priemonės, pagal kurią teikiama paraiška						
A.2. VISI pareiškėjai ir partneriai turi būti ĮSTEIGTI vienoje iš programoje dalyvaujančių šalių (vienoje iš ES valstybių narių + Kroatijoje, Albanijoje, buvusioje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje, Juodkalnijoje, Serbijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje)						
A.3. Organizacijos POBŪDIS						
VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS arba NE PELNO ORGANIZACIJOS, TURINČIOS JURIDINIO ASMENS STATUSĄ	Miestai / savivaldybės Giminiavimosi komitetai, atstovaujantys vietos valdžios institucijoms Ne pelno organizacijos, atstovaujančios vietos valdžios institucijoms	Miestai / savivaldybės Giminiavimosi komitetai, atstovaujantys vietos valdžios institucijoms Ne pelno organizacijos, atstovaujančios vietos valdžios institucijoms Vietos / regioninės valdžios institucijos Vietos valdžios institucijų federacijos / asociacijos	Vietos valdžios institucijos PVO (sąvoka paašikinta p. 53)	Vietos valdžios institucijų federacijos / asociacijos Įstaigos, turinčios specialiųjų žinių arba patirties pilietiško srityje	PVO (sąvoka paašikinta p. 53**)	Memorialai / muziejai Likusių gyvųjų asociacijos Atminimo sritį valdantys subjektai NVO, fondai, švietimo institucijos Bendro pobūdžio federacijos Vietos / regioninės valdžios institucijos
A.4. MAŽIAUSIAS GALIMAS PARTNERIŲ SKAIČIUS (t. y.) šalių, kurias reikia įtraukti į projektą, įskaitant pareiškėją, kurių bent viena yra ES valstybė narė, skaičius						
Bent dvi dalyvaujančios šalys	X			X	X	NETAIKOMA
Bent 4 dalyvaujančios šalys		X				
Bent 5 dalyvaujančios šalys			X			
B. PROJEKTO ARBA DARBO PROGRAMOS POBŪDIS IR MASTAS						
B.1. MAŽIAUSIAS GALIMAS DALYVIŲ SKAIČIUS viename projekte						
	25	30	200	NETAIKOMA	NETAIKOMA	NETAIKOMA
B.2. BIUDŽETAS						
MAŽIAUSIA galima reikalavimus atitinkanti dotacija vienam projektui / darbo programai (EUR)	5 000,00	10 000,00	100 000,00	30 000,00	10 000,00	10 000,00
DIDŽIAUSIA galima reikalavimus atitinkanti dotacija vienam projektui / darbo programai (EUR)	25 000,00	150 000,00	250 000,00	100 000,00	150 000,00	100 000,00
B.3. Veiklos VIETA ir renginių skaičius: veikla turi būti vykdoma vienoje iš reikalavimus atitinkančių programos šalių (žr. p. 17)*						
Mažiausias galimas renginių viename projekte skaičius	NETAIKOMA	bent 3 renginiai	NETAIKOMA	bent 2 renginiai	NETAIKOMA	NETAIKOMA
B.4. PROJEKTO TRUKMĖ – ilgiausia galima projekto trukmė per reikalavimus atitinkantį laikotarpį						
	9 mėnesiai vienam projektui / 21 diena (vieno susitikimo trukmė)	24 mėnesiai vienam projektui / 21 diena vienam renginiui	12 mėnesių	12 mėnesių	18 mėnesių	18 mėnesių
C. PARAIŠKA						
C.1. Oficiali paraiškos forma : projekto paraiška atitinka reikalavimus, jeigu pateikiama naudojant šiuo metu galiojančią elektroninę dotacijos paraiškos formą (e. formą)						
C.2. Terminas: projektų pasiūlymai turi būti pateikti laikantis kiekvienoje programos priemonėje nustatytų terminų ir pradėti vykdyti per reikalavimus atitinkantį laikotarpį (žr. p. 12)						
C.3. Oficiali kalba: oficiali paraiškos forma (e. forma) turi būti visa užpildyta viena iš oficialių ES kalbų.						

* PASTABA. Pagal 1.1 ir 1.2 priemones veikla turi būti vykdoma bet kurioje iš reikalavimus atitinkančių šalių (žr. p. 17), dalyvaujančių projekte.

** Organizacijoms, kurios 2013 m. gavo veiklos dotaciją pagal Antrojo veiksmo 1 ir 2 priemones, 2013 m. negalima skirti finansavimo pagal Antrojo veiksmo 3 priemonę.

III PRIEDAS

VIENODO DYDŽIO ĮKAINIAI, taikomi pagal 1.1 priemonę „Miestų giminiavimosi veiklai skirti piliečių susitikimai“

	Dienų skaičius	Dienų skaičius
Dalyvių skaičius	≤10	>10
>190	25 000 EUR	25 000 EUR
176–190	25 000 EUR	
161–175	23 000 EUR	
146–160	21 000 EUR	
131–145	19 000 EUR	
116–130	17 000 EUR	
101–115	15 000 EUR	
86–100	13 000 EUR	23 000 EUR
71–85	11 000 EUR	19 000 EUR
56–70	9 000 EUR	15 000 EUR
41–55	7 000 EUR	11 000 EUR
25–40	5 000 EUR	7 000 EUR

PAVYZDŽIUI: jeigu pakviestų dalyvių skaičius patenka į intervalą **25–40 (t. y. jeigu dalyvauja nuo 25 iki 40 asmenų)** ir jei susitikimas trunka **10 dienų arba trumpiau**, prašytina reikalavimus atitinkanti dotacija yra **5 000 EUR**. Jeigu pakviestų dalyvių skaičius patenka į tą patį intervalą (**25–40 dalyvių**), bet susitikimas trunka **ilgiau negu 10 dienų**, prašytina reikalavimus atitinkanti dotacija yra **7 000 EUR**.

Naujas IV PRIEDAS

VIENODO DYDŽIO ĮKAINIAI, taikomi pagal

Pirmojo veiksmo 1.2 priemonę „Susigiminiavusių miestų tinklai“

Antrojo veiksmo 3 priemonę „Parama PVO vykdomiems projektams“ ir

Ketvirtąjį veiksma „Gyva Europos atmintis“]

VIENODO DYDŽIO ĮKAINIS A. Dalyvių skaičius viename renginyje		
	Dienų skaičius	Dienų skaičius
Dalyvių skaičius	< 3	≥ 3
>190	25 000	25 000
176–190	23 000	
161–175	21 000	
146–160	19 000	
131–145	17 000	
116–130	15 000	
101–115	13 000	
86–100	11 000	21 000
71–85	9 000	17 000
56–70	7 000	13 000
41–55	5 000	9 000
25–40	4 000	5 000

VIENODO DYDŽIO ĮKAINIS B. Informacijos sklaidos priemonės

Priemonių skaičius	< 12 mėnesių	≥ 12 mėnesių
1	1 500	3 000
2	3 000	6 000
3	4 500	9 000
> 3	5 000	10 000

VIENODO DYDŽIO ĮKAINIS C. Koordinavimo išlaidos

Partnerių skaičius	< 12 mėnesių	≥ 12 mėnesių
2–3	1 500	3 000
4–5	2 500	5 000
6–7	3 500	7 000
8–9	4 500	9 000
10–11	5 500	11 000
12–13	6 500	13 000
> 13	7 500	15 000

Pavyzdys:

Dotacija, skiriama su pilietine visuomene susijusiam 12 mėnesių trukmės projektui, kurį įgyvendinant bus surengti du po dvi dienas trukiantys renginiai, kuriuose dalyvaus atitinkamai 50 ir 85 dalyviai, dalyvaus 4 partneriai ir bus naudojamos 2 informacijos sklaidos priemonės, apskaičiuojama taip:

Dalyviai (A): 5 000 + 9 000

Informacijos sklaidos koordinavimas (B): 6 000

Koordinavimas (C): 5 000

Iš viso: 25 000 EUR